

**Nakhonsawan Provincial
Education Office**

รายงาน โครงการ

*CLC : Continuous and
Linking Curriculum*

2565/2022

prepared by :

Y. Thanaoakkha

โครงการ ส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อจัดทำ
รูปแบบและแนวทางพัฒนาหลักสูตร
ต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงานรายงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา (CLC : Continuous and Linking Curriculum) จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานในระดับจังหวัดร่วมมือกันในการบูรณาการหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ไปสู่การส่งเสริมการมีอาชีพและการมีงานทำ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ ไคร์ขอขอบคุณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตนครสวรรค์ โรงเรียนพยุหะพิทยาคม และโรงเรียนเขาทองพิทยาคม และผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการครั้งนี้ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ ให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานทางการศึกษาพัฒนาในภาพรวมได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเป้าหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างมีคุณภาพและสอดคล้องตามบริบทของสถานศึกษาต่อไป

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์

บทสรุปผู้บริหาร

- ชื่อเรื่อง** : ส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อจัดทำรูปแบบและแนวทางพัฒนาหลักสูตร
ต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา
- ผู้ดำเนินโครงการ** : นายยศวัฒน์ ธนอักษรสวัสดิ์
- ปีที่ดำเนินงาน** : ปีงบประมาณ 2565
- แหล่งทุน** : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา (CLC : Continuous and Linking Curriculum) เพื่อพัฒนาหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความเชื่อมโยงกับหลักสูตรในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการมีงานทำเพื่อให้ผู้เรียนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับสามารถใช้ความรู้และประสบการณ์ ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตามความถนัดและความสนใจ

ทั้งนี้กลุ่มเป้าหมายโครงการ (Target group) ประกอบด้วย นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพยุหะพิทยาคม จำนวน 29 คน และโรงเรียนเขาทองพิทยาคม จำนวน 48 คน

ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ มีหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ในระดับจังหวัดอย่างน้อย 1 หลักสูตร และจังหวัดนครสวรรค์มีร้อยละของผู้เรียนต่อสายอาชีพเพิ่มขึ้น

โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา (CLC) มีกระบวนการขับเคลื่อนผ่านกิจกรรม ดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะทำงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อจัดทำรูปแบบและแนวทางพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อวางแผนและออกแบบการทำงาน สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ จับคู่สถาบันคู่พัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยง (Matching) สร้างและพัฒนาหลักสูตร CLC และกำหนดกระบวนการในการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตร CLC โดยมีหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม จำนวน 5 หน่วยงาน ดังนี้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตนครสวรรค์ โรงเรียนพยุหะพิทยาคม และโรงเรียนเขาทองพิทยาคม

กิจกรรมที่ 2 จัดเวทีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ MOU โดยมีหน่วยงานทางการศึกษา เข้าร่วมลงนามความร่วมมือ จำนวน 4 หน่วยงาน ดังนี้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตนครสวรรค์ โรงเรียนพยุหะพิทยาคม และโรงเรียนเขาทองพิทยาคม

กิจกรรมที่ 3 ดำเนินการตามกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษา ขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา (CLC : Continuous and Linking Curriculum) โดย มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตนครสวรรค์ เป็นหน่วยพัฒนาหลักสูตรตามกระบวนการของหลักสูตร “ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์” และมีนักเรียนจากสถานศึกษาเข้าร่วมพัฒนาในครั้งนี้ จำนวน 77 คน จาก สถานศึกษา 2 แห่ง คือ โรงเรียนพยุหะพิทยาคม จำนวน 29 คน และโรงเรียนเขาทองพิทยาคม จำนวน 48 คน โดยมีนักเรียนที่ผ่านตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

ที่	สถานศึกษา	ร่วมพัฒนา	ผ่านการพัฒนา	ร้อยละ	เข้าร่วม	ร้อยละ
1	โรงเรียนพยุหะพิทยาคม	29	19	65.51	10	34.49
2	โรงเรียนเขาทองพิทยาคม	48	48	100.00	0	0.00
	รวม	77	67	87.01	10	34.49

หมายเหตุ จำนวนนักเรียนที่ผ่านการพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 87.01 และเข้าร่วมพัฒนาคิดเป็น ร้อยละ 34.49

ตารางที่ 2 ตารางแสดงระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนา

ที่	ด้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านวิทยากร				
1	การถ่ายทอดความรู้สามารถเข้าใจได้ง่าย	4.68	0.51	มากที่สุด
2	การอธิบายเนื้อหาที่มีความชัดเจน	4.67	0.51	มากที่สุด
3	มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการพัฒนา	4.64	0.54	มากที่สุด
4	ใช้เวลาเหมาะสมในแต่ละหัวข้อ	4.49	0.63	มาก
5	การตอบข้อซักถามในการพัฒนา	4.64	0.55	มากที่สุด
6	การยกตัวอย่างประกอบการบรรยาย	4.70	0.51	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรายด้านร้อยละ		4.64	0.05	มากที่สุด

ด้านสถานที่/เวลา				
6	ความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนา	4.47	0.60	มาก
7	ความเหมาะสมของอุปกรณ์ในการพัฒนา	4.48	0.59	มาก
8	ระยะเวลาในการพัฒนาเหมาะสม	4.32	0.71	มาก
ค่าเฉลี่ยรายด้านร้อยละ		4.42	0.07	มาก
ด้านความรู้ความเข้าใจ				
9	หลังจากได้รับการพัฒนาท่านมีความรู้เพิ่มมากขึ้นเพียงใด	4.37	0.60	มาก
10	ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการพัฒนา	4.51	0.56	มากที่สุด
11	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	4.50	0.57	มากที่สุด
12	สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้	4.42	0.61	มาก
ค่าเฉลี่ยรายด้านร้อยละ		4.45	0.02	มาก
ด้านผู้รับผิดชอบโครงการ				
13	มีการเลือกใช้ระบบเหมาะสมต่อผู้เข้ารับการพัฒนา	4.59	0.52	มากที่สุด
14	เลือกใช้ระบบที่สะดวกต่อการส่งงาน/เข้าเรียน	4.63	0.51	มากที่สุด
15	ได้รับการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม/รวดเร็ว	4.61	0.53	มากที่สุด
16	เป็นการพัฒนาที่ตรงต่อความต้องการ	4.54	0.59	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรายด้านร้อยละ		4.59	0.04	มากที่สุด

จากตาราง พบว่า ผู้เข้ารับการพัฒนามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นส่วนใหญ่ เรียงลำดับ ดังนี้ การยกตัวอย่างประกอบการบรรยาย ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.51) การถ่ายทอดความรู้ สามารถเข้าใจได้ง่าย ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.51) และการอธิบายเนื้อหาที่มีความชัดเจน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ ระดับที่ได้รับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจน้อยเรียงลำดับ ดังนี้ ระยะเวลาในการจัดพัฒนาเหมาะสม ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.71) หลังจากได้รับการพัฒนาท่านมีความรู้เพิ่มมากขึ้นเพียงใด ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.60) และสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.61) ตามลำดับ

กิจกรรมที่ 4 นิเทศ ติดตาม และประเมินผล ตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

โดยมีคณะนิเทศ ติดตาม และประเมินผล จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์	จำนวน 6 คน
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์	จำนวน 5 คน

โดยมีกำหนดการลงนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ดังนี้

1. ครั้งที่ 1 วันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2565
2. ครั้งที่ 2 วันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2565
3. ครั้งที่ 3 วันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2565
4. ครั้งที่ 4 วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2565

สรุป กลุ่มเป้าหมายได้รับการกำกับ ติดตาม รายงานความก้าวหน้าร้อยละ 100

กิจกรรมที่ 5 จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ให้กับหน่วยงานทางการศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการศึกษาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ โดยนำแนวทางและตัวชี้วัดผลการยกระดับคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องไปพัฒนา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
บทสรุปผู้บริหาร.....	ข
สารบัญ.....	ฉ
บทที่ 1 ความเป็นมาและวิธีดำเนินการ	
หลักการและเหตุผล.....	1
วัตถุประสงค์.....	2
เป้าหมาย.....	3
กิจกรรมดำเนินงาน.....	3
ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ.....	3
งบประมาณ.....	4
ผู้รับผิดชอบโครงการ.....	4
ตัวชี้วัดความสำเร็จ.....	4
การประเมินผล.....	4
ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	5
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาแห่งชาติ.....	13
รูปแบบการเชื่อมโยงหลักสูตร.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
บทที่ 3 ผลการดำเนินงาน	
ระยะที่ 1 ก่อนดำเนินโครงการ.....	27
ระยะที่ 2 ดำเนินโครงการ.....	27

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ระยะที่ 3 หลังดำเนินโครงการ.....	27
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	
รายชื่อหลักสูตร.....	28
รายละเอียดหลักสูตร.....	28
หลักสูตร.....	30
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการดำเนินงาน.....	40
อภิปรายผล.....	40
ข้อเสนอแนะ.....	41
บรรณานุกรม.....	42
ภาคผนวก.....	43

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร.....	6
ภาพที่ 2 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรแนวคิดของไทเลอร์.....	11
ภาพที่ 3 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของทาบา.....	12
ภาพที่ 4 แผนภาพการดำเนินงาน.....	28

ความเป็นมาและวิธีดำเนินการ

1. ความเป็นมาของโครงการ

1.1 หลักการและเหตุผล

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ ทั้งในด้านความรู้ความคิดการปฏิบัติคุณธรรม ชีวิตความเป็นอยู่โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญามีคุณภาพชีวิตที่ดีมีขีดความสามารถในการแข่งขัน การเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้นสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความเป็นไทย และความเป็นสากลรวมทั้งมีความสามารถในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ “ประเทศชาติมั่นคงประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่องสังคมเป็นธรรมฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” พัฒนาคคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวมมี 6 ยุทธศาสตร์ซึ่งเกี่ยวข้องกับภารกิจของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการคือ 1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและ 6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันมีเป้าหมายการพัฒนา ที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการได้แก่ 1) “ต่อยอดอดีต 2) “ปรับปัจจุบัน” และ3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” และยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ เพื่อพัฒนาคคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่งและมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกายใจสติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัยมีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออมโอบอ้อมอารีมีวินัยรักษาศีลธรรมและเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้องมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่นมีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรมนักคิดผู้ประกอบการเกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 -2580) ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญโดยยึดยุทธศาสตร์ชาติเป็นจุดเน้นด้านการศึกษามีการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนการใช้สถานการณ์จริงจากสถานประกอบการและชุมชน “ปรับโรงงานเป็นโรงเรียน” โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนนักศึกษาได้ฝึกทักษะฝีมือควบคู่กับการฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้มีสมรรถนะที่เป็นไปตามความต้องการของสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ได้จริงสามารถประกอบอาชีพได้ตามความถนัดและความสนใจ มีนโยบายในการเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพและสายสามัญให้ได้ 50 ต่อ 50 โดยในปีการศึกษา 2563 สัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพจะต้องอยู่ที่ 60 ขึ้นไป และสายสามัญ 40 แต่ทั้งนี้ต้องปรับหลักสูตรการเรียนการสอนอาชีพและการพัฒนาครูเพื่อทำให้การเรียนการสอนในสายอาชีพมีความน่าสนใจมากขึ้น

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาหลักสูตรระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความเชื่อมโยงกับหลักสูตรในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการมีงานทำเพื่อให้ผู้เรียนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับสามารถใช้ความรู้และประสบการณ์ ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตามความถนัดและความสนใจ

1.2 วัตถุประสงค์

ในโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ในปีงบประมาณ 2565 ครั้งนี้ กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานในระดับจังหวัดร่วมมือกันในการบูรณาการหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาไปสู่การส่งเสริมการมีอาชีพและการมีงานทำ

1.3 เป้าหมาย

1.3.1 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์มีหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาแบบบูรณาการ

1.3.2 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา มีทางเลือกในการเข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการและบริบทในพื้นที่

1.4 กิจกรรมดำเนินงาน

การดำเนินการใช้เวลาในการดำเนินงาน 1 ปี คือ ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2564 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2565 แบ่งออกเป็น 3 ระยะ 5 กิจกรรม ได้แก่

1.4.1 ประชุมคณะทำงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อจัดทำรูปแบบและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

- วางแผนและออกแบบการทำงาน สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการจับคู่สถาบันคู่พัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยง(Matching) สร้างและพัฒนาหลักสูตร CLC และกำหนดกระบวนการในการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตร CLC

1.4.2 จัดเวทีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ MOU

1.4.3 ดำเนินการตามกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา (CLC : Continuous and Linking Curriculum)

1.4.4 นิเทศ ติดตาม และประเมินผล ตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

1.4.5 จัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินงาน

1.5 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ที่	กิจกรรม	วัน/เวลา	สถานที่
1	ประชุมคณะทำงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อจัดทำรูปแบบและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา - วางแผนและออกแบบการทำงาน สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ จับคู่สถาบันคู่พัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยง(Matching) สร้างและพัฒนาหลักสูตร CLC และกำหนดกระบวนการในการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตร CLC	เม.ย. 2565	มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตนครสวรรค์
2	จัดเวทีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ MOU	มิ.ย. 2565	
3	ดำเนินการตามกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา (CLC : Continuous and Linking Curriculum)	มิ.ย.-ก.ค. 2565	
4	นิเทศ ติดตาม และประเมินผล ตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตร	มิ.ย.-ก.ค. 2565	
5	จัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินงาน	ส.ค.-ก.ย. 2565	สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดนครสวรรค์

1.6 งบประมาณ

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)
1. ประชุมคณะทำงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อจัดทำรูปแบบและแนวทางพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา	6,850
2. จัดเวทีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ MOU	
3. ดำเนินการตามกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา CLC	51,360
4. ลงนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตร	3,920
5. จัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินงาน	9,870
รวมงบประมาณทั้งสิ้น	72,000

1.7 ผู้รับผิดชอบโครงการ

ชื่อ – นามสกุล นายยศพัฒน์ ธนอักษรสวัสดิ์ โทรศัพท์ 084-1552989
 โทรสาร 056-226455 E-mail : Yodsaphat@gmail.com

1.8 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1.8.1 เชิงปริมาณ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ มีหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในระดับจังหวัด อย่างน้อย 1 หลักสูตร

1.8.2 เชิงคุณภาพ

จังหวัดนครสวรรค์มีร้อยละของผู้เรียนต่อสายอาชีพเพิ่มขึ้น

1.9 การประเมินผล

ลงนิเทศ ติดตาม และประเมินผล จากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

2.0 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษามีหลักสูตรทางเลือกในการเข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้นที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการและบริบทในพื้นที่

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการจัดทำรูปแบบและการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา มีดังนี้

1. กระบวนการพัฒนาหลักสูตร
 - 1.1 หลักการพัฒนาหลักสูตร
 - 1.2 องค์ประกอบการสร้างหลักสูตร
 - 1.3 กระบวนการพัฒนาหลักสูตร
2. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาแห่งชาติ
 - 2.1 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ
 - 2.3 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
3. รูปแบบการเชื่อมโยงหลักสูตร
 - 3.1 พัฒนาหลักสูตรจากการมีส่วนร่วมแบบไตรภาคี
 - 3.2 พัฒนาหลักสูตรจากการมีส่วนร่วมแบบทวิภาคี
 - 3.3 พัฒนาหลักสูตรโดยใช้หลักสูตรอาชีวศึกษาเป็นแกน
 - 3.4 พัฒนาหลักสูตรโดยใช้หลักสูตรอุดมศึกษาเป็นแกน
 - 3.5 พัฒนาหลักสูตรเชิงบริบท
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

1. หลักการพัฒนาหลักสูตร

ประเทศไทยมีระดับของการพัฒนาหลักสูตรภายหลังการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มีการกระจายอำนาจการศึกษาลงไปสู่ระดับสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของตนเองได้ ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรในประเทศไทย หากพิจารณาในแง่ของการนำไปปฏิบัติ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตรระดับชาติ หรือหลักสูตรแม่บทเป็นหลักสูตรแกนกลางที่เขียนไว้กว้าง ๆ บรรจूसาระการเรียนรู้ที่จำเป็นซึ่งทุกคนในประเทศต้องเรียนเหมือนกัน เช่น หลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นตัวบังคับซึ่งถึงนักเรียนควรต้องรู้อะไร และต้องปฏิบัติหรือทำสิ่งใดได้บ้าง

2) การพัฒนาหลักสูตรระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับจังหวัด เป็นหลักสูตรที่เขตพื้นที่การศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางหรือเป็นตัวอย่างหลักสูตร สำหรับสถานศึกษาในกลุ่มของเขตพื้นที่การศึกษานั้น จัดเป็นหลักสูตรท้องถิ่น โดยคำนึงถึงลักษณะรวมทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งโดยเฉพาะ

3) การพัฒนาหลักสูตรระดับสถานศึกษา เป็นหลักสูตรที่สำคัญที่สุดเพราะเป็นการนำหลักสูตรไปใช้กับนักเรียนโดยตรง นักพัฒนาหลักสูตรที่สำคัญที่สุดคือ ครู และบุคลากรในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรในระดับนี้ รวมไปถึงหลักสูตรในระดับชั้นเรียนแต่ละรายวิชาด้วย

ชูศรี สุวรรณโชติ (2544 : 89-95) ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการพัฒนาหลักสูตรว่าประกอบด้วยหลักต่าง ๆ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาจะต้องมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอน มีระเบียบแบบแผนและการดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนจนถึงขั้นสุดท้ายอย่างรอบคอบ

2. หลักการพัฒนาหลักสูตรจะต้องเป็นส่วนที่สร้างความรู้และประสบการณ์ ให้กับผู้เรียนที่ดีขึ้นกว่าหลักสูตรเดิม

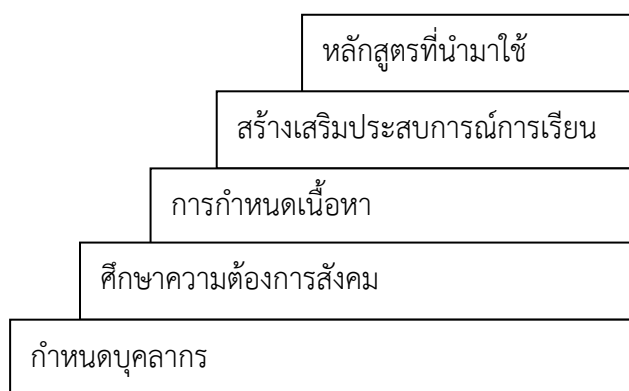
3. หลักการพัฒนาหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงการอบรมครูประจำการ ให้เกิดความเข้าใจหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นมาใหม่ โดยทันทีเมื่อหลักสูตรใหม่ได้พัฒนาขึ้นมาและจะนำไปใช้

4. หลักการพัฒนาหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงตัวผู้เรียนที่จะได้รับผลจากหลักสูตรที่สร้างขึ้นใหม่ ทั้งนี้เป็นการได้ผลทั้งในด้านจิตใจและด้านทัศนคติ

5. หลักการพัฒนาหลักสูตรจะต้องได้รับความร่วมมือและการประสานงานเป็นอย่างดี จากผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ที่จะนำมาดำเนินงานอย่างพร้อมเพรียง

6. หลักการพัฒนาหลักสูตรจะต้องมีผู้ชำนาญการในการพัฒนาหลักสูตร เป็นผู้นำและมีความสามารถเป็นอย่างดี รู้จักเนื้อหาสาระนั้นอย่างลึกซึ้งดีพอที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรนั้น

จากหลักการทั้ง 6 ข้อสามารถแสดงขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร ดังรูปแบบดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ที่มา : ชูศรี สุวรรณโชติ. (2544 : 91)

โอลิวา (Oliva. 2001 : 28 – 41) ได้เสนอหลักการของหลักสูตรไว้ 10 ประการ ดังนี้

1) การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ และเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องมี นักพัฒนาหลักสูตรจะต้องยอมรับว่าการเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องปกติ และจะต้องเตรียมตัวเองให้พร้อมที่จะปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ

2) หลักสูตรเป็นผลผลิตของแต่ละช่วงเวลา หลักสูตรตอบสนองต่อสังคมและหลักสูตรจะถูกเปลี่ยนแปลงไปตามสังคม ความเชื่อของปรัชญา หลักทางจิตวิทยา องค์ความรู้ใหม่ ๆ ภาวะผู้นำทางการศึกษา ในแต่ละยุควิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ย่อมมีอิทธิพลต่อหลักสูตร ดังนั้นนักพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องตัดสินใจอย่างระมัดระวังว่าควรเปลี่ยนแปลงหลักสูตรไปในทิศทางใด เพื่อสนองความต้องการของสังคม

3) การเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรที่เกิดขึ้นในช่วงแรก จะมีส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นขานหรือเกิดขึ้นซ้อนกันกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่เกิดขึ้นในช่วงต่อมา ซึ่งหมายความว่า การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร จะไม่เป็นการเริ่มต้นและจบลงทันทีทันใด แต่ความเปลี่ยนแปลงนั้นต้องใช้เวลาและดำเนินต่อไป ในขณะที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่เกิดขึ้น การพัฒนาหลักสูตรจึงมีกระบวนการและขั้นตอนส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นพร้อมกันหรือทับซ้อนกันอยู่

4) การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคล การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่ประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคลที่เกี่ยวข้อง คือ นักพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง การเปลี่ยนแปลงผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสามารถทำได้โดยการเรียนรู้ การฝึกอบรม การให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาหลักสูตรและการสร้างค่านิยม เจตคติเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่

5) การพัฒนาหลักสูตรเป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรโดยทั่วไป ควรจะมีกลุ่มคนทุกฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรซึ่งมีผลกระทบต่อคนจำนวนมาก

6) การพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการของการตัดสินใจ นักพัฒนาหลักสูตรต้องมีการตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกรายวิชา เนื้อหาวิชา ควรเลือกวิธีการ การตัดสินใจในสิ่งที่มีความคิดเห็นต่างกันและการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร

7) การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการต่อเนื่อง นักพัฒนาหลักสูตรต้องทำงานตลอดเวลา ทั้งนี้เพราะหลักสูตรจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

8) การพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิผล จำเป็นต้องมีการพิจารณาอย่างครอบคลุม โดยนำส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมาพิจารณาและศึกษาถึงความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เหล่านั้น

9) การพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีการดำเนินการไปตามกระบวนการอย่างมีระบบ ซึ่งจะส่งผลดีมากกว่าการลองผิดลองถูก

10) การพัฒนาหลักสูตรจะเริ่มจากหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วในขณะนั้น โดยการตรวจสอบและประเมินดูว่ามีส่วนใดเป็นส่วนดี มีส่วนใดเป็นปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไขหรือตัดทิ้งไป ซึ่งอาจกล่าวได้ว่างานการพัฒนาหลักสูตรไม่ได้เริ่มจากศูนย์หรือเริ่มจากความว่างเปล่า

สรุปหลักการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรต้องตอบสนองต่อสังคม และหลักสูตรจะถูกเปลี่ยนแปลงไปตามสังคม ความเชื่อของปรัชญา หลักทางจิตวิทยา องค์ความรู้ใหม่ ๆ ภาวะผู้นำทางการศึกษาในแต่ละยุค วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ย่อมมีอิทธิพลต่อหลักสูตร

2. องค์ประกอบการสร้างหลักสูตร

เทรซี (Tracy. 1971 : 86-95) ได้วางหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ภารกิจเพื่อหาระดับความสำคัญในการกำหนดหัวข้อวิชา วัตถุประสงค์ในการอบรมของแต่ละวิชา ระยะเวลาในการอบรม ซึ่งช่วยให้ผู้รับผิดชอบกำหนดหลักสูตรมีแนวทางที่มีเหตุผล มีกฎเกณฑ์ ไม่ใช่การตัดสินใจ การจัดลำดับความสำคัญของภารกิจที่จะต้องทำการฝึกอบรม ได้แก่

1. ความยากง่ายในการเรียนรู้ ถ้าเป็นภารกิจที่ง่ายและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ก็ไม่จำเป็นต้องจัดอบรม
2. ความสำคัญว่าภารกิจหรือหน้าที่นั้นมีความสำคัญเพียงใดต่อความสำเร็จและความสมบูรณ์ของงาน
3. ความถี่ในการปฏิบัติภารกิจที่ต้องปฏิบัติอยู่เสมอ ย่อมเป็นการเหมาะสมที่จะจัดฝึกอบรม
4. ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายต่อผลประโยชน์ให้เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการฝึกอบรมว่าได้ประโยชน์คุ้มค่าจริงหรือไม่
5. ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป็นการพิจารณาถึงพื้นฐาน ความรู้ ความลำบาก ประสบการณ์ ความพร้อมและสิ่งจูงใจของผู้ที่จะต้องเข้ารับการอบรมในภารกิจนั้น ๆ ว่ามีโอกาที่จะสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมได้มากน้อยเพียงใด
6. คุณภาพเป็นการพิจารณาว่าการฝึกอบรมในภารกิจนั้น จะช่วยให้คนส่วนใหญ่ปฏิบัติงานให้มีคุณภาพดีขึ้น
7. ความบกพร่องของภารกิจที่มีการปฏิบัติ มีความบกพร่องมากน้อยเพียงใด
8. ความจำเป็นเร่งด่วนที่จะทำการฝึกอบรมและช่วงเวลาที่เกิดการเปลี่ยนแปลงไป พิจารณาว่าผู้รับการอบรมจะใช้ความรู้หรือพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นระยะเวลานานเท่าใด
9. ความจำเป็นที่จะต้องฝึกอบรมเพิ่มเติม ถ้าผู้รับการอบรมสามารถที่จะกลับไปปฏิบัติงานได้ทันที โดยไม่ต้องมีการฝึกอบรมเพิ่มเติม ย่อมมีคุณค่ากว่าการฝึกอบรมในภารกิจที่จะต้องมีการฝึกอบรมเพิ่มเติมบ่อย ๆ เพราะประหยัดงบประมาณและเวลา

3. กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

การฝึกอบรมนั้น เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ความสามารถและเจตคติของบุคลากร อันจะช่วยปรับปรุงให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น (ชูชัย สมिति ไกร. 2542 : 5 ; citing Goldstein. 1993) และซิงเกอร์ (Singer. 1990 : 195-196) ได้นำเสนอว่า การฝึกอบรมมีความสำคัญ แต่จะทำให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพได้จะต้องเกิดจากความรับผิดชอบร่วมกันของ

ผู้เกี่ยวข้องที่จะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยต้องให้ความสนใจและมีความผูกพันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วย ซึ่งการฝึกอบรมจะดำเนินการได้ขึ้นอยู่กับว่าหน่วยงานเสียค่าใช้จ่ายมาก หรือมีความต้องการจำเป็น โดยเฉพาะผู้ปฏิบัติงานมีความต้องการให้สภาพการปฏิบัติสามารถดำรงอยู่รอด นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยคือ

- 1) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนจะต้องเชื่อมั่นในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรม
- 2) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทุกคนจะต้องได้วิทยากรที่ต้องดำเนินการฝึกอบรมที่เชื่อถือได้
- 3) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องได้ทราบศักยภาพที่จะได้รับเป็นรางวัล
- 4) หน่วยงานจะต้องเต็มใจในการจัดรางวัลสำหรับผู้เข้ารับการอบรม เมื่อเข้าร่วมการฝึกอบรม

แต่ละเรื่อง เมื่อแสดงให้เห็นว่าได้เรียนรู้และเมื่อมีการปรับปรุงการปฏิบัติงาน

นักพัฒนาหลักสูตรได้เสนอแนวคิดการพิจารณาหลักสูตร โดยคำนึงถึงลักษณะของกิจกรรมหลักสูตร กลยุทธ์ในการพัฒนาการประเมินผลหลักสูตร ตลอดจนประสิทธิภาพของหลักสูตรใน 2 มิติ (วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล. 2543 : 73-77) ดังนี้

1. วิธีทางวิทยาศาสตร์และเทคนิค (Technical-Scientific Approach)

แนวคิดของวิธีทางวิทยาศาสตร์และเทคนิค มีความเชื่อว่าผู้สร้างหลักสูตรและผู้สอนไม่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ถือว่าการสอนเป็นส่วนหนึ่ง หลักสูตรเป็นอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งหมายถึงผู้สอนเป็นกลุ่มหนึ่งและผู้สร้างหลักสูตรก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่ง เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นเนื้อหาวิชาเป็นศูนย์กลางการพัฒนา (Ornstein & Hunkins. 1993 : 266 : เสริมศักดิ์ วิศาลภรณ์. 2539 : 5) ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรเริ่มต้นจากผู้บริหารระดับสูงหรือผู้วางนโยบายการศึกษาในระดับประเทศ หลักสูตรจะมีระดับกว้างใช้ในระดับประเทศ หลักสูตรจะขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน แสดงความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรและการสอน การพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดนี้ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ (Tyler's 4 Basic Principle) หรือที่รู้จักกันดีว่าเป็นหลักการและเหตุผลในการสร้างหลักสูตร (Tyler rationale) (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537 : 10) รายละเอียดดังนี้

- 1) มีความมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนควรแสวงหา
- 2) มีประสบการณ์อะไรบ้างที่ควรจัดเพื่อช่วยให้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
- 3) จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไร จึงจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ
- 4) จะประเมินผลประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการเรียนอย่างไร

ไทเลอร์ได้ให้ความสำคัญกับการตั้งจุดประสงค์ในข้อแรกมากที่สุด เพราะคำถามอีก 3 ข้อขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ข้อแรกที่กำหนดไว้ การพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดนี้มีข้อโต้แย้งในประเด็นต่อไปนี้

- 1) ไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน
- 2) ไม่คำนึงถึงบริบทของผู้เรียนและสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เป็นสภาพจริง
- 3) ครูไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

2. วิธีที่ไม่ใช่ทางวิทยาศาสตร์และเทคนิค (Non-Technical-Scientific Approach)

แนวคิดของวิธีที่ไม่ใช่ทางวิทยาศาสตร์และเทคนิค มีความเชื่อว่าหลักสูตรกับการสอน มีความเชื่อมโยงกัน แม้จะเชื่อมโยงลักษณะใดก็ตาม เช่น ในลักษณะประสานแน่นหลักสูตรและการสอนบูรณาการเข้า

ด้วยกัน ไทเลอร์ (Tyler. 1949 : 9-12) ได้ให้ความเห็นว่านักพัฒนาหลักสูตรทั้งหลายควรจะกำหนดจุดมุ่งหมายทั่วไปหรือเป้าหมายของหลักสูตร โดยอาศัยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ (1) ผู้เรียน (2) สภาพสังคมนอกโรงเรียนในขณะนั้น และ (3) เนื้อหาสาระ หลังจากได้กำหนดจุดประสงค์ทั่วไปแล้ว นักพัฒนาหลักสูตรสามารถกำหนดจุดประสงค์ทางการศึกษา โดยอาศัยความรู้ทางปรัชญาและจิตวิทยาการเรียนรู้ กระบวนการที่ได้มาซึ่งข้อมูลต่างๆ นั้น ไทเลอร์ได้เสนอว่าควรจะมีการสัมภาษณ์ผู้เรียน ผู้สอนอาจจะใช้แบบทดสอบเพื่อวัดความสนใจ ความถนัดและความต้องการของผู้เรียนได้จากการรวบรวมข้อมูลหลาย ๆ ด้าน แล้วก็นำมาเขียนเป็นจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนได้ องค์ประกอบส่วนที่สาม ได้แก่ เนื้อหาสาระของวิชา ผู้เชี่ยวชาญทางสาขาวิชาต่าง ๆ จะเป็นผู้กำหนดหรือคัดเลือก เมื่อรวบรวมข้อมูลทั้ง 3 องค์ประกอบเพื่อมาเป็นตัวกำหนดในการร่างจุดมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรแล้ว จำเป็นจะต้องมีการนำเอาปรัชญาของสถาบันมาพิจารณา เพื่อให้จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้นั้นเป็นสิ่งที่สถาบันสามารถนำมาปฏิบัติได้

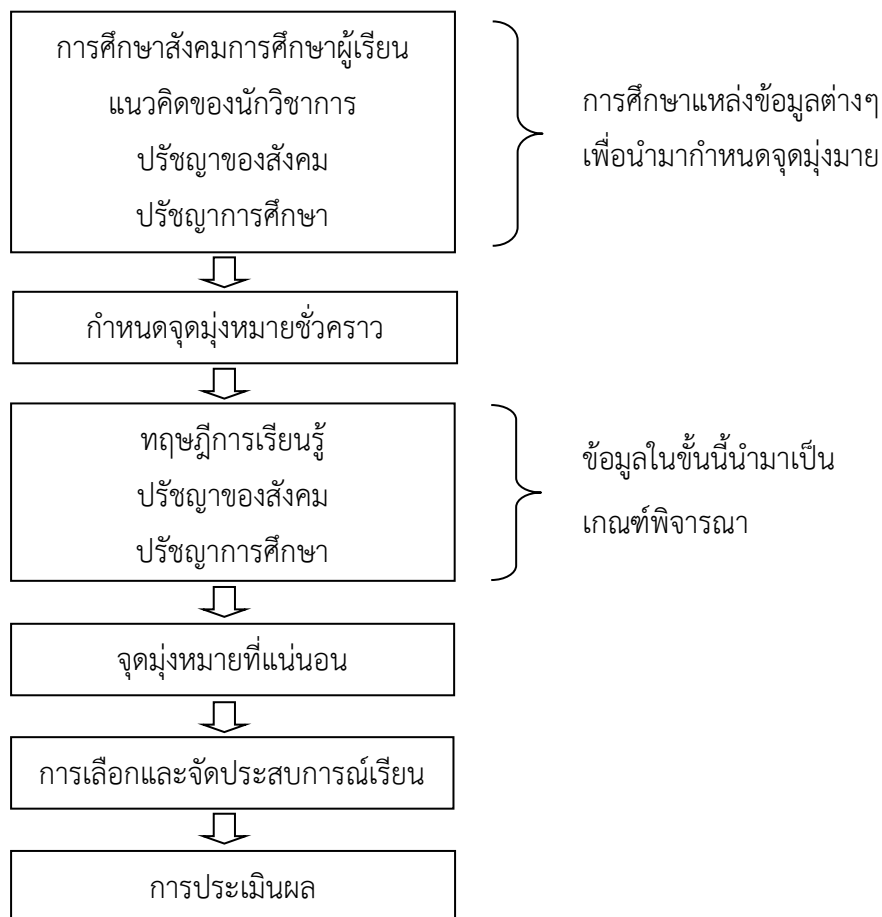
นอกจากการนำเอาความรู้ในเรื่องของจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้มาพิจารณาด้วย จะยังทำให้จุดมุ่งหมายทั่วไปมีความชัดเจนจนกลายเป็นจุดมุ่งหมายทางการศึกษาได้ และได้กล่าวถึงงานพัฒนาหลักสูตร แบ่งออกเป็นขั้นตอนใหญ่ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ ข้อมูลที่สำคัญคือความจำเป็นและความต้องการของสังคมที่มีต่อการจัดการศึกษาประเภทนั้น ๆ และระดับนั้น ๆ ปรัชญาการศึกษาทำให้สามารถเตรียมการสร้างหลักสูตรได้เหมาะสม แนวคิดทางจิตวิทยาจะช่วยนำทางให้จัดหลักสูตรได้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน หรือผู้เข้ารับการอบรม

ขั้นที่ 2 ขั้นจัดทำและวางแผนการใช้หลักสูตร จากการประมวลความรู้โดยใช้ข้อมูลจากขั้นที่แล้วผนวกกับความรู้ความคิดของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชา นักทฤษฎีการสอนจะเป็นที่มาของหลักการจุดหมายและโครงสร้างเนื้อหาวิชา รวมทั้งลักษณะของการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือองค์ประกอบของการใช้หลักสูตรอันได้แก่ ความเข้าใจและการยอมรับของผู้บริหาร ความพร้อมของหน่วยงานสนับสนุน ทั้งทางด้านการเงินจะช่วยทำให้ทราบสภาพความพร้อมและแก้ปัญหาได้ล่วงหน้า

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตรระหว่างที่หลักสูตรกำลังใช้อยู่และยังไม่ครบถ้วนตามกำหนดเวลา การประเมินผลการใช้หลักสูตรจะช่วยให้ทราบปัญหา และอุปสรรคของกระบวนการใช้หลักสูตร อันเป็นแนวทางให้ปรับปรุงแก้ไขกระบวนการใช้ ให้สามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลของการใช้หลักสูตร การประเมินผลรวบยอดจะจัดทำเมื่อหลักสูตรใช้ไปครบถ้วนตามกำหนดเวลา ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลว่าหลักสูตรสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนหรือผู้รับการฝึกอบรมตรงตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ ควรจะแก้ไขจุดหมายของหลักสูตรอย่างไรหรือควรหาทางปรับปรุงกระบวนการใช้

ภาพที่ 2 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรแนวคิดของไทเลอร์ ที่มา : เสาวนีย์ เลวลีย์. (2536 : 145)
อ้างอิงจาก กาญจนา कुमारักษ์. (2529 : 314).

ทาบ (Taba. 1962 : 10) ได้กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ตามความเชื่อที่ว่าผู้เรียนมีพื้นฐานความแตกต่างกัน โดยกำหนดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. วินิจฉัยความต้องการ : สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่างๆ ของสังคมและผู้เรียน
2. กำหนดจุดมุ่งหมาย : หลังจากได้วินิจฉัยความต้องการของสังคมและผู้เรียนแล้วจะกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ชัดเจน
3. คัดเลือกเนื้อหาสาระ : จุดมุ่งหมายที่กำหนดแล้วจะช่วยในการเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย วย ความสามารถของผู้เรียน โดยเนื้อหาต้องมีความเชื่อถือได้และสำคัญต่อการเรียนรู้
4. จัดเนื้อหาสาระ : เนื้อหาสาระที่เลือกได้ยังต้องจัดโดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่าย ของเนื้อหา วุฒิภาวะ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน
5. คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ : ครูผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

6. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ : ประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัดโดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง

7. กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล : ตัดสินใจว่าจะต้องประเมินอะไรเพื่อตรวจสอบผลว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไรใช้เครื่องมืออะไร

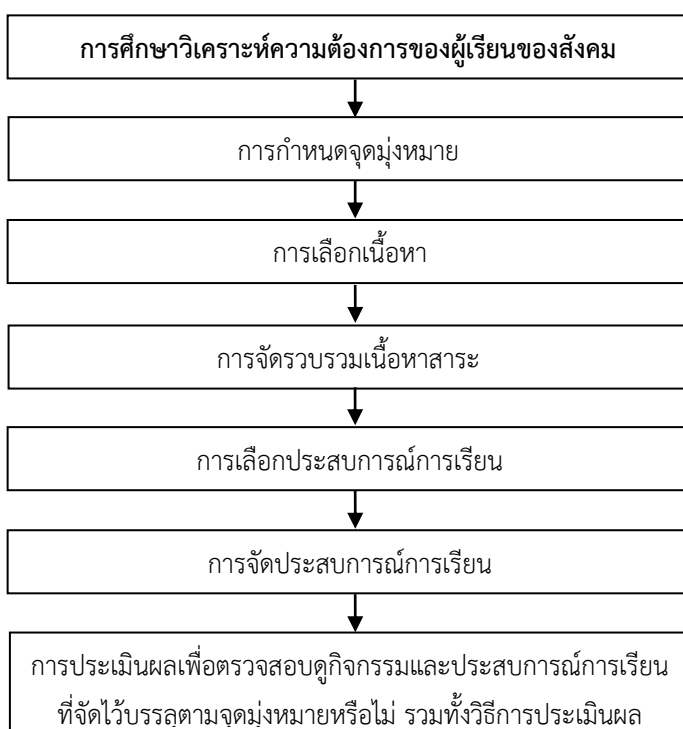
พีชเชอร์ สโกนเฟลด์ และชอว์ (Fisher, Schoenfeldt & Shaw. 1996 : 356 – 357) ได้เสนอว่าการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องพัฒนาอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นขั้นตอนวงจรการฝึกอบรมประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนประเมิน (the assessment phase) ขั้นตอนฝึกอบรม (the training phase) ขั้นตอนประเมินผล (the evaluation phase) และได้นำเสนอกระบวนการพัฒนาบุคลากรโดยใช้การฝึกอบรมเชิงระบบ ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนการฝึกอบรม โดยการรวมขั้นตอนการหาความต้องการจำเป็นกับการกำหนดจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 การจัดการฝึกอบรม ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย

ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติการฝึกอบรม ต้องให้ความสำคัญอย่างน้อย 2 เรื่อง คือ การตั้งใจ และการเลือกใช้เทคนิคการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 4 การติดตามและประเมินผลการฝึกอบรม

ภาพที่ 3 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของทาบ่า (Taba. 1962)

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2535 : 16-17) ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจรโดยแบ่งกระบวนการการพัฒนาหลักสูตรไว้ 3 ระบบคือ ระบบร่างหลักสูตร ระบบการนำหลักสูตรไปใช้ และระบบการประเมินหลักสูตร ซึ่งทั้งสามระบบนี้จะต้องสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

1. ระบบร่างหลักสูตร ได้แก่ สิ่งกำหนดหลักสูตร รูปแบบหลักสูตรการตรวจสอบ คุณภาพหลักสูตร และการปรับแก้หลักสูตรก่อนนำไปใช้
2. ระบบการใช้หลักสูตร ได้แก่ การขออนุมัติหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตร และการดำเนินการใช้หลักสูตร
3. ระบบการประเมินหลักสูตร ได้แก่ การวางแผน การประเมินหลักสูตร แผนการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงาน

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาแห่งชาติ

1. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2559 มีจำนวน 4 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) ความสามารถในการอ่าน เขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น

2) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดวิจารณ์ ญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

3) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4) ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตร

5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนารายงานจากการสอบวัดระดับชาติ

6) ความพร้อมในการศึกษาต่อการฝึกงานหรือการทำงาน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2) ความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย

รายงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

(CLC : Continuous and Linking Curriculum)

3) ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและความหลากหลาย

4) สุขภาวะทางร่างกาย และลักษณะจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา

1. การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

1) การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้าน

ทุกกลุ่มเป้าหมายและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

2) การวางแผนและดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

3) การวางแผนและการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ

4) การวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

อย่างมีคุณภาพ

3. การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและการร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้มี

คุณภาพและได้มาตรฐาน

4. การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. การมีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม

2. การจัดการเรียนการสอนที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น

3. การตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 4 ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล

2. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย

1. ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ได้แก่

1) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

3) ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

2. คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิ ประเภทวิชาและสาขาวิชาต้องครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน คือ

1) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรม ลักษณะนิสัย และทักษะทางปัญญา

2) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน

รายงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

(CLC : Continuous and Linking Curriculum)

3) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพ สู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อาชีพ

3. ชื่อคุณวุฒิอาชีวศึกษา โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต ระยะเวลาในการศึกษา ต้องเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

3. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย

3.1 ระดับคุณวุฒิ ได้แก่

ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี)

ระดับที่ 2 ปริญญาตรี

ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

ระดับที่ 4 ปริญญาโท

ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

ระดับที่ 6 ปริญญาเอก

3.2 คุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

2) ด้านความรู้

3) ด้านทักษะทางปัญญา

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สำหรับสาขา/สาขาวิชาที่เน้นทักษะทางปฏิบัติต้องเพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย โดยมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิ และลักษณะของหลักสูตรอย่างน้อยต้องเป็นไปตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้ในแนวทางการปฏิบัติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

3.3 ชื่อปริญญา จำนวนหน่วยกิต ระยะเวลาในการศึกษาและการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

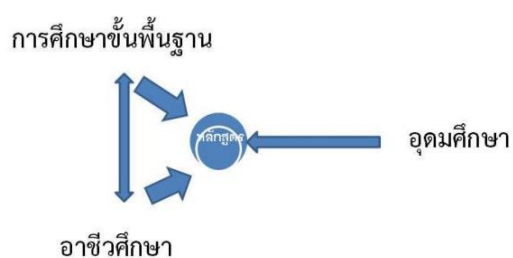
รูปแบบการเชื่อมโยงหลักสูตร

1. พัฒนาหลักสูตรจากการมีส่วนร่วมแบบไตรภาค

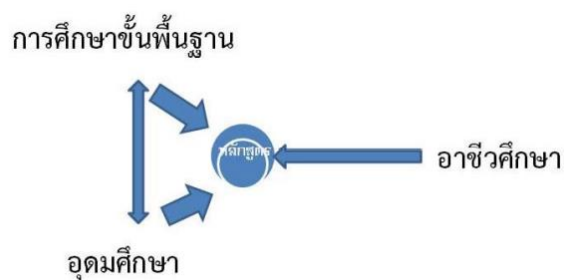

2. พัฒนาหลักสูตรจากการมีส่วนร่วมแบบทวิภาคี

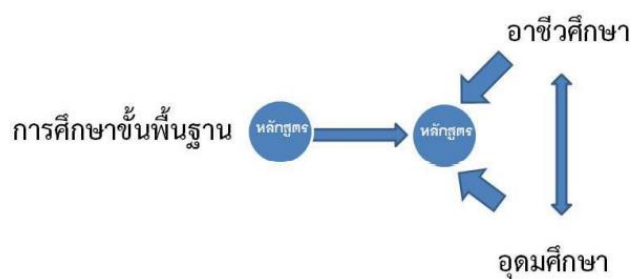
รูปแบบที่ 1

รูปแบบที่ 2

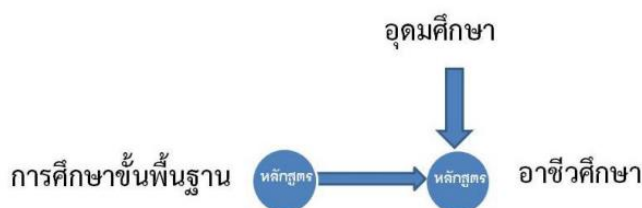
รูปแบบที่ 3

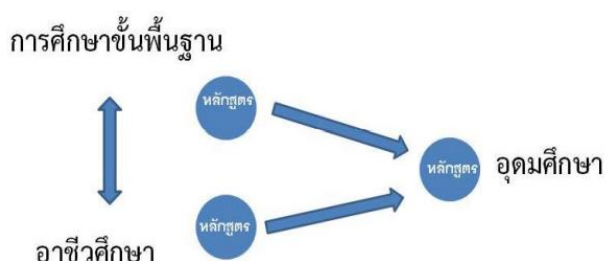
รายงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

(CLC : Continuous and Linking Curriculum)

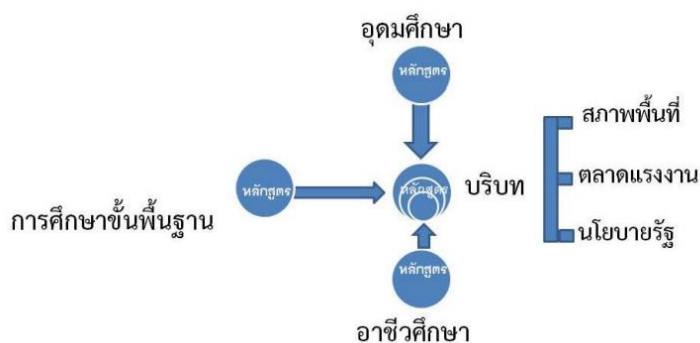
3. พัฒนาหลักสูตรโดยใช้อาชีวศึกษาเป็นแกน

4. พัฒนาหลักสูตรโดยใช้อุดมศึกษาเป็นแกน

5. พัฒนาหลักสูตรเชิงบริบท

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

ศักดีนคร สีหอแก้ว (2559) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนทักษะงานช่างพื้นฐาน ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนทักษะงานช่างพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา 2) เพื่อสร้างและหาคุณภาพรูปแบบการเรียนการสอนทักษะงานช่างพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

รายงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

(CLC : Continuous and Linking Curriculum)

3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะงานช่างพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา 4) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะงานช่างพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) กลุ่มที่ใช้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน จำนวน 316 คน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม 2) กลุ่มทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะงานช่างพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 การเลือกแบบเจาะจงเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจันทร์ตะวันออก จำนวน 30 คน การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 3) ทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน 4) ประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีการพัฒนา ทักษะงานช่างพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง การจัดการเรียนการสอนยังขาดการเชื่อมโยงกิจกรรมการเรียนรู้กับรายวิชาอื่น ๆ การแสวงหาความรู้ผ่านสื่อเทคโนโลยีอยู่ในระดับน้อย มีความต้องการพัฒนาทักษะงานช่างพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะงานช่างพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นแบบแผนจำลองที่เป็นเอกสารมี 5 องค์ประกอบ สำคัญ ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนการสอน การวิเคราะห์งาน แผนการจัดการเรียนรู้ เอกสารประกอบการเรียนรู้และสื่อ/แหล่งเรียนรู้ระบบเครือข่าย 3) นักเรียนกลุ่มทดลองตาม รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีผลการทดลองอยู่ในระดับดี 4) นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลการประเมินทักษะงานช่างพื้นฐาน ระหว่างก่อนทดลองกับหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการประเมิน หลังการทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

ณรงค์ อภัยใจ (2560) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็ก ด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา วิธิดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา มี 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ตารางวิเคราะห์เนื้อหา 2) ศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษา จำนวน 5 แห่ง ที่มีการปฏิบัติที่ดี เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบศึกษาเอกสารและแบบสัมภาษณ์ 3) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ 4) ยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็ก ด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ 5) ตรวจสอบร่างรูปแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน จากการสนทนากลุ่ม และ 6) ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อการส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริกลุ่มประชากรที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 54 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาส โรงเรียนในโครงการ

ตามพระราชดำริ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้ากระบวนการ ผลผลิตและสภาพแวดล้อม ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย การบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน คือด้านวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป 2) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินงาน การตรวจสอบ การปรับปรุงและการรายงานผล มีการประสานงานเป็นกลไกการขับเคลื่อน 3) ด้านผลผลิต ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน และประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เงื่อนไขความสำเร็จ 2 เงื่อนไข ได้แก่ 1) หน่วยงานต้นสังกัดมีนโยบายสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และ 2) มีองค์กรภายนอกให้การสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ และผลการประเมินรูปแบบ มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

อุดมศักดิ์ มีสุข, สมภพ สุวรรณรัฐและวรัทยา ธรรมกิตติภพ (2560) การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรม ในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรม ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) พัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางเป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ โดยศึกษาเอกสารการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในอดีต ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ 42 คน และศึกษา การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจากกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน หัวหน้างานวัดผล และประเมินผล ครูผู้สอนครูนิเทศในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ ครูฝึกในสถานประกอบการ จำนวน 57 สถานศึกษาจำนวน แห่งละ 12 คน รวม 684 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เครื่องมือคือแบบสอบถามผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดทำหลักสูตร การประชาสัมพันธ์และการประสานงาน การนิเทศการศึกษาและการวัดและประเมินผลทางการศึกษา 2) รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรม ประกอบด้วยปัจจัยการจัดการเรียนการสอน การจัดทำหลักสูตร การประชาสัมพันธ์และการประสานงาน การนิเทศการศึกษาและการวัดและประเมินผล ทางการศึกษา ปัจจัยทั้งหมดสามารถอธิบายความสำเร็จของการพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี สาขาช่างอุตสาหกรรมได้ร้อยละ 82.90 โดยปัจจัยที่มีผลสูงสุด ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ การวัดและประเมินผลทางการศึกษานิเทศการศึกษากการประชาสัมพันธ์และการประสานงาน และการจัดทำหลักสูตรของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างอุตสาหกรรมมีความสอดคล้องกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างดังแสดงด้วยค่าสถิติประจำรูปแบบ คือ ค่าไคสแควร์ = 637.351 ค่าองศาความเป็นอิสระ = 378 ค่าความน่าจะเป็น = 0.058 ค่าดัชนีระดับความสอดคล้อง GFI = .960 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน = 0.923 ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเชิงสัมพันธ์ = 0.982 ค่าดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ = 0.038 ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า = 0.042

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ได้ทำการวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ 2) เพื่อประเมินผลการนำรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ ไปสู่การปฏิบัติผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการพัฒนาและประเมินความเหมาะสมรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ 1.1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะที่พัฒนาขึ้นนี้ ได้จากการประยุกต์แนวความคิดรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ UNESCO Model ซึ่งประกอบด้วย 2 วงจรคือ วงจรที่ 1 วงจรการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น (2) ขั้นตอนการออกแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะ (3) ขั้นตอนการทดลองและปรับปรุงหลักสูตรฐานสมรรถนะและ (4) ขั้นตอนการประเมินผลหลักสูตรฐานสมรรถนะ สำหรับวงจรที่ 2 วงจรการจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรรายวิชาฐานสมรรถนะ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ (5) ขั้นตอนการออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร รายวิชาฐานสมรรถนะ (6) ขั้นตอนนิเทศและการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร รายวิชาฐานสมรรถนะ (7) ขั้นตอนนำแผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร รายวิชาฐานสมรรถนะ ไปใช้จริงและ (8) ขั้นตอนการประเมินผลแผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรรายวิชาฐานสมรรถนะ 1.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะโดยผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พบว่า ในภาพรวมรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะที่ประกอบด้วย 2 วงจร มีความเหมาะสม/ถูกต้อง/ครบถ้วนสมบูรณ์ในระดับมากที่สุด สำหรับผลการประเมินในแต่ละขั้นตอนของทั้ง 2 วงจร พบว่ามีความเหมาะสม/ถูกต้อง/ครบถ้วนสมบูรณ์ในระดับมากที่สุดทุกขั้นตอน 2. ผลการประเมินการนำรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติ 2.1) ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมในครั้งนี้ เป็นการนำรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะไปสู่การปฏิบัติด้วยการออกแบบ และเขียนโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมที่สอดคล้องกับรูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยหลักการและเหตุผล หลักการที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม คำแนะนำการใช้หลักสูตรฝึกอบรมโครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร ฝึกอบรม สื่อประกอบการฝึกอบรม การวัดและประเมินผลและแผนการฝึกอบรมระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม และทำการตรวจสอบโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมพร้อมกับปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ ก่อนนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาตรวจสอบเพื่อประเมินความเหมาะสม และความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรมแล้วจึงนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้ 2.2) ผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมได้ประยุกต์ใช้แบบจำลองซีบีบีในการประเมินซึ่งได้ผลการประเมิน ดังนี้ (2.2.1) การประเมินบริบท (Context Evaluation : C) พบว่า หัวข้อเรื่อง ฝึกอบรมในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดและหัวข้อเรื่อง ฝึกอบรมกับวัตถุประสงค์ การฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน (2.2.2) การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีคุณภาพเหมาะสมและมีความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบของ

หลักสูตรกับวัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรมทุกองค์ประกอบผลการทดลองใช้หลักสูตรมีผลสัมฤทธิ์ของคะแนนภาคทฤษฎีเฉลี่ยร้อยละ 80/80 (E1/E2) ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (2.2.3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P) พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีผลสัมฤทธิ์ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80/80 และร้อยละ 75 และครูผู้เข้า รับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อการจัดฝึกอบรมในระดับมากที่สุด (2.2.4) การประเมินผลผลิต(Product Evaluation: P) พบว่า ครูผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ฐานสมรรถนะและจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร รายวิชาฐานสมรรถนะโดยผ่านเกณฑ์การประเมินผล การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะที่กำหนดไว้ร้อยละ 75 ทุกด้านและปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร รายวิชาฐานสมรรถนะผ่านเกณฑ์การสอนที่กำหนดไว้ ร้อยละ 75 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อการนำความรู้และทักษะของครูที่ได้รับจากการ ฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการนำความรู้ และทักษะของครูที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน หลักสูตร รายวิชาฐานสมรรถนะมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความพึงพอใจของครู ฝึกในสถานประกอบการต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้เรียน ที่เรียนโดยการพัฒนาหลักสูตรการจัดการ เรียนการสอนฐานสมรรถนะ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยรายการที่ครู ฝึกในสถานประกอบการมีความพึงพอใจสูงสุด คือ ด้านทักษะปฏิบัติงานได้ตามขั้นตอนที่กำหนด รองลงมาคือ ด้านเจตคติความปลอดภัยในการทำงาน และด้านทักษะการวางแผนการทำงานได้ตามลำดับ 3. ข้อเสนอแนะ ในการนำรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน สมรรถนะที่เชื่อมโยงกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติ ประเทศไทยได้ดำเนินการจัดทำกรอบคุณวุฒิ เนื่องจากกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นกลไกที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนากำลังคนสู่มาตรฐานสากล โดยใช้ระบบคุณวุฒิเป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคล ที่เชื่อมโยงคุณวุฒิการศึกษากับการเทียบโอนประสบการณ์ในการนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติดังกล่าวสู่การปฏิบัติ จำเป็นต้องศึกษาบริบทของประเทศไทยในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง เพราะแม้ว่าประเทศไทยจะมีระบบการศึกษาที่เข้มแข็งโดยมีองค์กรหลักในกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบระบบคุณวุฒิ การศึกษาระดับต่าง ๆ ของประเทศ อย่างชัดเจน คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แต่การกำหนดกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ โดยการรวบรวมคุณวุฒิทุกระดับไว้ในกรอบเดียวกัน โดยให้ความสำคัญเชื่อมโยงกับระดับความสามารถที่เป็นแกนกลาง และการเชื่อมโยงซึ่งกันและกันในแต่ละระดับองค์ประกอบของขอบเขต และ ความลึกของความรู้ทักษะ การประยุกต์ใช้ทักษะความรู้และคุณลักษณะของบุคคล เป็นเกณฑ์การกำหนดระดับและการเชื่อมโยงกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละคุณวุฒิการศึกษา อันจะทำให้ระบบคุณวุฒิการศึกษามีความชัดเจนในการกำหนดระดับความสามารถของบุคคลที่สำเร็จการศึกษา เป็นกลไกพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการมีงานทำให้ออกาส ผู้มีประสบการณ์หรือมีความรู้ความสามารถจากการทำงานสามารถเทียบโอนความรู้ทักษะ เพื่อการเติมเต็มบางส่วนด้านการศึกษา ฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อรับคุณวุฒิการศึกษาที่ต้องการ อันเป็นการส่งเสริมสังคมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และขยายโอกาสการศึกษาแก่ผู้ที่ทำงาน

อยู่แล้วหรืออยู่นอกระบบการศึกษาเพื่อการเพิ่มพูนคุณวุฒิและระดับความสามารถ โดยกระบวนการเหล่านี้ถือเป็นเรื่องใหม่สำหรับประเทศไทย ซึ่งในอดีตอาจมีการแยกส่วนกันอย่างชัดเจนระหว่างระบบการศึกษากับมาตรฐานอาชีพ โดยแต่ละหน่วยที่รับผิดชอบด้านมาตรฐาน อาชีพให้ความสำคัญกับบุคคลที่เตรียมตัวเข้าทำงาน หรือต้องการ พัฒนาฝีมือแรงงานให้ดีขึ้น และเมื่อเกิดการผลิตกำลังคนในสายอาชีพศึกษาที่ไม่ตรงกับความต้องการ จึงมีการผลักดันให้นำมาตรฐานอาชีพหรือมาตรฐานฝีมือแรงงานมาจัดทำหลักสูตรหรือเพิ่มในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น แต่ก็ยังขาดระบบที่ชัดเจนในการเชื่อมโยงหรือผลักดันให้มีการบูรณาการกันอย่างจริงจังเฉพาะ ในการนำกรอบคุณวุฒิในแต่ละสาขาอาชีพ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิต่าง ๆ และมาตรฐานฝีมือแรงงาน มาใช้ในระบบการศึกษา ด้วยความสำคัญดังกล่าว กรอบคุณวุฒิแห่งชาติจึงเป็นแม่แบบที่ใช้เป็นกรอบแกนกลาง สำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบไปดำเนินการจัดทำกรอบคุณวุฒิในแต่ละสาขาอาชีพหรือสาขางาน เพื่อนำไปสู่การเทียบเคียงเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ของคุณวุฒิการศึกษาในระดับต่าง ๆ ตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

สาลินี อุดมผลและมาเรียม นิลพันธุ์ (2560) การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการอาชีพ เพื่อส่งเสริมทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และคุณลักษณะด้านอาชีพ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร 2) พัฒนาหลักสูตร 3) ทดลองใช้หลักสูตร 4) ประเมินประสิทธิผลหลักสูตร 5) ขยายผลการใช้หลักสูตร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2558 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยหลักสูตรบูรณาการอาชีพ คู่มือการใช้และหน่วยการจัดการเรียนรู้วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ควรมีการพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นด้านอาชีพ 2) ผลการพัฒนาหลักสูตรมีคุณภาพในระดับมาก และผลการหาค่าประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 82.40/92.39 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่านักเรียนมีความทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และคุณลักษณะด้านอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4) ประสิทธิภาพของหลักสูตรพบว่าด้านเอกสารหลักสูตร คู่มือ หน่วยการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมและสอดคล้องในการนำไปใช้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านผลการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คุณลักษณะด้านอาชีพในการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 5) ผลการขยายผลหลักสูตร พบว่า ด้านผลการเรียนรู้ของนักเรียนมีทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ คุณลักษณะด้านอาชีพในการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ภาวนา นัครามนตรี (2561) การสร้างรูปแบบดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดสงขลา ในการวิจัยสร้างรูปแบบดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดสงขลา ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างรูปแบบดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดสงขลา 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดสงขลา 3) เพื่อขยายเครือข่ายหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

รายงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

(CLC : Continuous and Linking Curriculum)

ที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 115 คน โดยการสุ่มขนาดแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูผู้เกี่ยวข้องในโรงเรียนกลุ่มนาร่อง และโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย จำนวน 84 คน ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญจากสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา จำนวน 10 คน ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญจากสถานศึกษาสังกัดอุดมศึกษาจังหวัดสงขลา จำนวน 5 คน ตัวแทนสถานประกอบการ จำนวน 10 คน ศึกษานิเทศก์จากหน่วยงานทางการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสงขลา จำนวน 6 คน โดยการสุ่มขนาดแบบ เจาะจง (Purposive Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แบบประเมินความเป็นไปได้ของผู้ทรงคุณวุฒิต่อรูปแบบดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดสงขลา 2) แบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและครูที่เกี่ยวข้องโรงเรียนกลุ่มนาร่อง และโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย ต่อแนวทางพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้น พื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดสงขลา การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตามเกณฑ์ของ Best & Kahn, 1993 (อ้างใน วัน เดชพิชัย, 2535 : 531-532) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อรูปแบบดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดสงขลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X})=4.76 เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยเรียงลำดับ ดังนี้ด้านกรอบเข้าถึงกรอบพัฒนา กรอบขยายผล ตามด้วยกรอบประเมินผลและกรอบเข้าใจ ตามลำดับ 2) ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อแนวทางพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยง การศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดสงขลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X})=4.67 เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยเรียงลำดับ ดังนี้คู่มือดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรแนวทางการวิเคราะห์ สมรรถนะงานตามอาชีพที่เลือกพัฒนาหลักสูตร แนวทางการวิเคราะห์เนื้อหาที่ต้องจัดการเรียนการสอนตามด้วยแนวทางการกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตร แนวทางการเปรียบเทียบงานหลักของสมรรถนะอาชีพกับรายวิชาที่จัดสอน แนวทางการวิเคราะห์ระดับความรู้ ความสามารถ ลักษณะนิสัย แนวทางการจัดการเรียนการสอน และแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ 3) ผู้บริหารและครูที่เกี่ยวข้องโรงเรียนกลุ่มนาร่องและโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย มีความคิดเห็นต่อแนวทางพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้น พื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดสงขลา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X})=4.69 เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยเรียงลำดับ ดังนี้แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้แนวทางกิจกรรมการเรียนการสอน แนวทางการวิเคราะห์สมรรถนะงานตามอาชีพที่เลือกพัฒนาหลักสูตร ตามด้วยคู่มือดำเนินงานพัฒนา แนวทางการเปรียบเทียบงานหลักของสมรรถนะอาชีพกับรายวิชาที่จัดสอน ตามลำดับ ยกเว้นแนวทางการวิเคราะห์ระดับความรู้ ความสามารถ และลักษณะนิสัย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Bettison (1991) ได้ศึกษาและวิจัยเรื่องที่ว่าด้วยกรณีศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยทำการสำรวจข้อมูลเพื่อทำการพิจารณาแก้ไขหลักสูตรการศึกษาท้องถิ่นใน 3 โรงเรียนของรัฐโอไฮโอ ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับแนวความคิดของชาวป (Schwab) โดยหลักเกณฑ์ทั่วไปของครู ผู้เรียน เนื้อหาวิชา ผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตร และสอดคล้องกับแนวนโยบาย ตามหลักการของวอคเกอร์ (Walker's) แนวความคิดของทั้งสองนี้ชี้ให้เห็นว่าความรู้เบื้องต้น สามารถนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ในเรื่องการพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่น ผลงานของวอคเกอร์และชาวป (Walker & Schwab) ได้พัฒนานำไปเป็นประโยชน์ในระดับมหาวิทยาลัยความรู้ในการศึกษาเรื่องนี้ สามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับการจัดตั้งโรงเรียนทั่วไป หลักสูตรการเรียนการสอนได้รับการเปลี่ยนแปลงให้เกิดความเหมาะสม โดยกรมวิชาการของรัฐโอไฮโอ กฎหมายรูปแบบและกระบวนการจัดการศึกษาได้ถูกจัดไว้ระยะยาว และประกาศใช้โดยกรมวิชาการของรัฐโอไฮโอ เพื่อเป็นการช่วยเหลือโรงเรียนประจำอำเภอในการจัดเตรียมหลักสูตรการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของแต่ละท้องถิ่น การจัดการศึกษาในโรงเรียน

Atjonnen (1994) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเป็นเครื่องมือใน การบริหารและการพัฒนาวิธีการสอนของครูระดับประถมศึกษาทั้งที่เกี่ยวข้อง กับการออกแบบ การนำไปใช้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อติดตามการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ระหว่าง 1984-1989 ผู้ให้ข้อมูล คือ ครูผู้สอนตามหลักสูตรมาเป็นเวลา 2 ปี ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในโรงเรียนทำให้ครูมีภาระเพิ่มขึ้น และเป็นประเด็นการตัดสินใจว่า หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสอน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร การจัดเตรียมสิ่งเรามีอิทธิพลต่อการทำงาน และมีการเปิดโอกาสให้ นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกต่องานของตน ปัญหาที่พบคือ การขาดแคลนทรัพยากร ขาดกระบวนการที่เหมาะสม และเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการสอนตามหลักสูตร ควรอธิบายจุดมุ่งหมาย เนื้อหา การสอนให้กระชับรัดกุม และควรควรพัฒนาสื่อเพิ่มมากขึ้น

Bintz (1996) ได้ทำการศึกษาหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรแบบสืบสวนสอบสวน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบของหลักสูตรแบบสืบสวนประกอบด้วยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน 4 ประการ คือ 1. การเน้นให้นักเรียนเห็นจุดประสงค์ในแต่ละวิชา 2. วิชาในเวศน์วิทยาที่มีจุดประสงค์ไม่เด่นชัด ควรพัฒนาในจุดมุ่งหมายโครงสร้างของหลักสูตรการสอนและการประเมินผล 3. วิชาประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา ควรจะพัฒนาเกี่ยวกับกระแสการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกปัจจุบัน 4. วิชาอื่นๆ ที่มีจุดประสงค์หลักไม่ชัดเจน ควรพัฒนาในเรื่องความรู้ความจริงที่มีการเปลี่ยนแปลง

Dack (1997) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรเรื่องการใช้คำสรรพนาม และคำศัพท์ วิชาวิทยาศาสตร์และสังคมศึกษาของโรงเรียนเตรียมนักเรียนต่างด้าว พบว่ากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการใช้คำสรรพนามและคำศัพท์ ในวิชาวิทยาศาสตร์และวิชาสังคมศึกษา สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วยทฤษฎี การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีการฝึกหัดและการเรียนรู้ภาษาที่สองการบูรณาการเนื้อหาวิชา วิทยาศาสตร์และสังคมศึกษา และการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน

Ann Teberg (2000) ได้ศึกษาและทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นของครูในการตัดสินใจ ทหาขานเฉพาะด้านในการปฏิรูปหลักสูตร กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู 185 คน ในโรงเรียนขนาดกลางที่อยู่ในเมือง และนอกเมืองในรัฐนอร์เวสเทิร์น โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน คือ 1) เป็นข้อมูลโด สรรพที่เกี่ยวกับครูและโรงเรียน 2) เป็นระดับความต้องการ ในการได้รับการสนับสนุนในด้านการเปลี่ยนแปลง หลักสูตร และ 3) เป็นคำถามปลายเปิดและการสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) ผลการศึกษาพบว่า ครูได้ระบุความต้องการในการวางแผน อภิปราย สังเกต และการแสดงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับวิธีสอนใน ส่วนของครู ต้องการให้ผู้บริหารของรัฐ มีบทบาทสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้กับสาธารณชน โดยการ สนับสนุนด้านงบประมาณ ครูต้องการความร่วมมือจากเพื่อนครู ผู้บริหาร ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกล ยุทธ์ด้านการสอนและการประเมินผลในชั้นเรียน

Moore (2000) ได้ศึกษาเรื่องครูกับการเข้าร่วมสัมมนาการเรียนรู้อื่นๆขั้นพื้นฐาน โดยการศึกษาครูซึ่งยัง ไม่มีความแน่นอนด้านการใช้โครงสร้างและนวัตกรรมขั้นสูง ในการจัดการเรียนการสอนศิลปะ ซึ่งครูมีความ พร้อม และความสะดวกในการเปลี่ยนแปลงการใช้โครงสร้าง และนวัตกรรม ใหม่ ๆ ทางด้านบทบาททาง วรรณกรรม วรรณคดี คุณลักษณะ กลยุทธ์ และทักษะตามความต้องการ เพื่อพัฒนาหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการ เป็นครูมืออาชีพ พัฒนารูปแบบของครูโดยมีการฝึกฝนบ่อย ๆ จน เกิดความชำนาญ ซึ่งพื้นฐานทางการวิจัยใน ครั้งนี้มุ่งเป็นพื้นฐานเพื่อการออกแบบหลักสูตรที่จะใช้ต่อไป สำหรับชั้นปีต่อไป

Wither (2000) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยมีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาโครงการพัฒนา หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การริเริ่มการศึกษาที่สืบทอดกันมาบริเวณหุบเขาแอมป์บา ครอบคลุม 5 อำเภอ ในการ สร้างหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สร้างความรู้สึกด้านความรับผิดชอบ ของนักเรียนในด้านสภาพแวดล้อม และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำประโยชน์เพื่อชุมชนของตน ใช้วิธีการศึกษา เชิงคุณภาพ และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตและการวิเคราะห์เอกสาร ผลการศึกษา พบว่า โครงการพัฒนาหลักสูตรทำให้ครู สมาชิกในชุมชนและนักเรียน ในเขตข้างต้น มีโอกาสการเรียนรู้ ร่วมกัน ที่สำคัญหลักสูตรได้รับการพัฒนาโดยใช้ ความรู้ความสามารถของคนในท้องถิ่น และตอบสนองความ ต้องการของคนในท้องถิ่น ทั้งนี้สมาชิกใน ชุมชนได้นำเอามาตรฐานของเนื้อหาสาระของหลักสูตรไปใช้ในการ สร้างกิจกรรมการเรียนการสอนใน โรงเรียน จึงช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

Wither (2010) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดการพื้นฐาน ทางการศึกษา มี จุดประสงค์ เพื่อพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของสถาบันการศึกษา ซึ่งพบว่า ทาง โรงเรียนกับชุมชนทำให้เกิดความคิด โดยใช้ประสาทสัมผัส ทุกส่วนของตัวเด็กกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ด้วย จัดหาโอกาสให้นักเรียนได้ แลกเปลี่ยนความรู้ ระหว่างชุมชน โดยการร่วมกันจัดระหว่างครู สมาชิกของชุมชน และนักเรียน ซึ่งผู้นำชุมชนจะจัด เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนตามมาตรฐาน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของโรงเรียน

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าการศึกษาเรื่อง หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ทำให้ทราบถึงการจัดการศึกษาที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสำหรับใช้ในท้องถิ่นของตนเอง เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำองค์ความรู้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในงาน

หลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยง กล่าวคือ ด้านกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้ศึกษาได้เรียนรู้จากการทบทวนความรู้ที่มีอยู่ พบว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนควรเริ่มจากขั้นเตรียมการมีการประชุมทำความเข้าใจกับชุมชน ค้นหาทีมงานเพื่อร่วมกิจกรรมการพัฒนา แล้วค้นหาแนวทางการพัฒนาร่วมกัน มีการนำแนวทางนั้นไปปฏิบัติและสรุปทบทวนร่วมกัน เพื่อปรับปรุงการพัฒนาต่อไป และปัจจัยที่ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญคือ การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตั้งแต่ร่วมรับฟัง ร่วมคิด ร่วมประชุม นำปัญหาและความต้องการของชุมชนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

ในการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อจัดทำรูปแบบและแนวทางพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ มีการดำเนินงานโดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนดำเนินโครงการ

ระยะที่ 2 ดำเนินโครงการ

ระยะที่ 3 หลังดำเนินโครงการ

ระยะที่ 1 ก่อนดำเนินโครงการ

1. ร่วมประชุมรับฟังนโยบายการดำเนินงานโครงการในระดับกระทรวง
2. ศึกษาเอกสารเพื่อจัดทำโครงการและเสนอขออนุมัติโครงการ
3. กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน

ระยะที่ 2 ดำเนินโครงการ

กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะทำงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อจัดทำรูปแบบและแนวทางพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

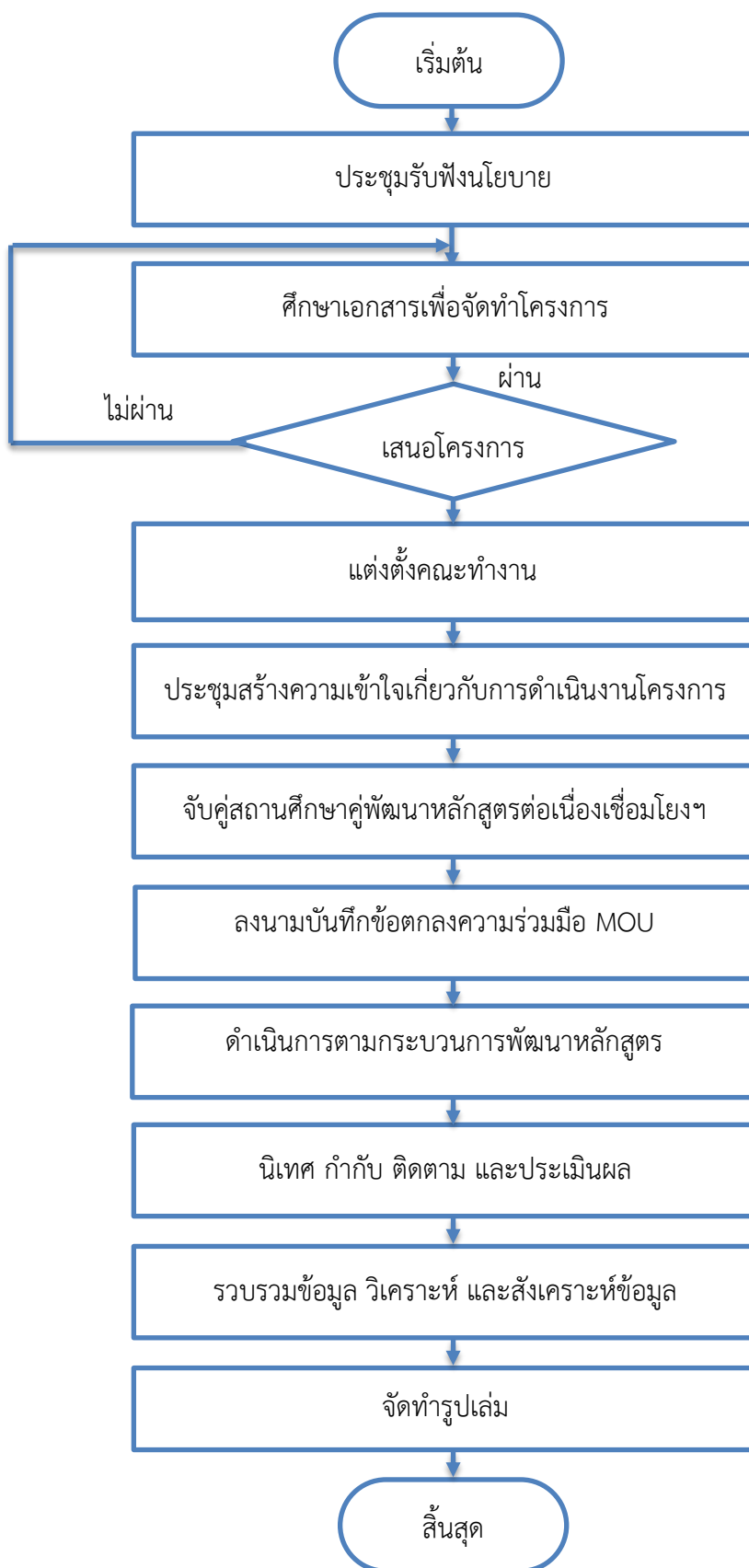
กิจกรรมที่ 2 จัดเวทีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ MOU

กิจกรรมที่ 3 ดำเนินการตามกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา (CLC : Continuous and Linking Curriculum)

กิจกรรมที่ 4 นิเทศ ติดตาม และประเมินผล ตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

ระยะที่ 3 หลังดำเนินโครงการ

กิจกรรมที่ 5 จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินงาน

ภาพที่ 4 แผนภาพการดำเนินการ

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อจัดทำรูปแบบและแนวทางพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ นำเสนอตามประเด็นดังนี้

1. รายชื่อหลักสูตร
2. รายละเอียดของหลักสูตร

1. รายชื่อหลักสูตร

รายชื่อหลักสูตร ภายใต้โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อจัดทำรูปแบบและแนวทางพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์

ที่	ชื่อโรงเรียน	ชื่อหลักสูตร
1	โรงเรียนพยุหะพิทยาคม	หลักสูตร “ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์”
2	โรงเรียนเขาทองพิทยาคม	หลักสูตร “ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์”
รวมทั้งสิ้น		จำนวน 2 หลักสูตร

2. รายละเอียดของหลักสูตร

2.1 หลักสูตรสาระการงานอาชีพ “ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์”

2.1.1 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนพยุหะพิทยาคม

ชื่อโรงเรียน : โรงเรียนพยุหะพิทยาคม อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

สังกัด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์

โทรศัพท์ : 05-6341505 โทรสาร : 05-6341505

E-Mail : ppt42.school@gmail.com

ชื่อผู้อำนวยการโรงเรียน : นายสิงหวรรณ มาตราช โทรศัพท์ : 089-9611577

เปิดสอนระดับ : มัธยมศึกษาต้น - มัธยมปลาย (ม.1 - ม.6)

จำนวนบุคลากร : 51 คน

ข้าราชการครู : 40 คน (รวมผู้บริหาร)

พนักงานราชการ : 1 คน

ลูกจ้าง : 6 คน

ครูอัตราจ้าง : 4 คน

สอนตรงวิชาเอก : 41 คน

จำนวนนักเรียนทั้งหมด : 780 คน

จำนวนห้องเรียนทั้งหมด : 24 ห้อง

2.1.2 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนเขาทองพิทยาคม

ชื่อโรงเรียน : โรงเรียนเขาทองพิทยาคม อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

สังกัด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครสวรรค์

โทรศัพท์ : 087-9053401 โทรสาร : -

E-Mail : ktpitschool@gmail.com

ชื่อผู้อำนวยการโรงเรียน : นายสุกิจ ดั้นเจริญ โทรศัพท์ : 087-9053401

เปิดสอนระดับ : มัธยมศึกษาต้น - มัธยมปลาย (ม.1 - ม.6)

จำนวนบุคลากร : 21 คน

ข้าราชการครู : 17 คน (รวมผู้บริหาร)

ลูกจ้าง : 4 คน

สอนตรงวิชาเอก : 18 คน

สอนไม่ตรงวิชาเอก : 3 คน (ฝ่ายบริหารและธุรการ)

จำนวนนักเรียนทั้งหมด : 323 คน

ปกติ จำนวน 287 คน

พิเศษ จำนวน 36 คน

จำนวนห้องเรียนทั้งหมด : 10 ห้อง

ชื่อหลักสูตร ผู้ประกอบการรุ่นใหม่

ความเป็นมาของหลักสูตร

ประเด็นการเกษตร จากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ รายงานว่า ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ อย่างไรก็ตาม ผลผลิตของแรงงานในภาคการเกษตรยังอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับภาคการผลิตอื่น ทั้งนี้ ภาคเกษตรในปัจจุบันยังมีจุดอ่อนหลายประการทั้งที่เป็นปัญหาเรื้อรังและเกิดใหม่ เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มผลผลิตและการสร้างและเก็บเกี่ยวมูลค่าเพิ่มจากห่วงโซ่มูลค่า ได้แก่ (1) ประชากรในภาคเกษตรส่วนใหญ่เป็นประชากรสูงอายุ ไม่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงหรือการนำความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ (2) เกษตรกรทั่วไปมีข้อจำกัดในการบริหารเชิงธุรกิจและเชื่อมโยงกับตลาด รวมถึงขาดทุนที่เพียงพอสำหรับปรับเปลี่ยนกิจการและพัฒนาตัวเองเข้าสู่กระบวนการผลิตและธุรกิจยุคดิจิทัล ท่ามกลางตลาดยุคใหม่ที่ถูกรอบงาโดยผู้ประกอบการรายใหญ่เพียงไม่กี่ราย (3) ทรัพยากรน้ำเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของภาคเกษตร ซึ่งที่ผ่านมามีปริมาณน้ำไม่พอเพียงสำหรับใช้ตลอดปีในหลายพื้นที่ และ (4) สถาบันเกษตรกรในรูปแบบต่าง ๆ ที่ช่วยสนับสนุนภารกิจด้านธุรกิจให้แก่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเข้มแข็งเพียงพอ ซึ่งประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย 6 แผนย่อย คือ 1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น 2) เกษตรปลอดภัย 3) เกษตรชีวภาพ 4) เกษตรแปรรูป 5) เกษตรอัจฉริยะ 6) การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

ภายใต้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) การพัฒนาด้านการเกษตรถูกบรรจุอยู่ในแผนกลยุทธ์ มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย หมายเหตุที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ที่ให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่เพื่อสร้างมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดการฟาร์ม 2) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มในรูปแบบที่มีโครงสร้างกระจายรายได้ให้กับเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากด้วยการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อน และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน 3) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อ

สิ่งแวดล้อม ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (11) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต “พัฒนาและยกระดับทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงชีวิตให้เต็มศักยภาพและเหมาะสม” โดยมีวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน และประเทศให้เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพคนไทยตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยรุ่น วัยเรียน วัยแรงงาน และวัยผู้สูงอายุให้คนไทยเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้เป็นคนดีมีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีความรอบรู้ทางการเงินมีความสามารถในการวางแผนชีวิตและการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองและเป็นการกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและประเทศ โดยมีเป้าหมายระดับประเด็น คือ คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพ เพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้ และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งภายใต้แผนแม่บทนี้ อย่างไรก็ตาม จากผลการดำเนินงานในปี 2563 จะเห็นว่ายังไม่บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยตามที่วางไว้ (ในส่วนที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาคนในภาคเกษตร) ได้แก่ 1) วัยรุ่น/วัยเรียน มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 2) แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพ 3) ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น

1. หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรกรปราชญ์เป็รื่อง (SMART Farmer) มุ่งสร้างเกษตรกรที่ผลิตได้อย่างยั่งยืนทั้งตัวเกษตรกร ครอบครัว สังคม และธรรมชาติ (สรรพชีวิตในพื้นที่ และระบบนิเวศ) ทั้งในระยะสั้นและยาว: Sustainability มีความสามารถในการจัดการทั้งการผลิต ตลาดและขาย: Management และความสามารถในการปรับตัว: Adaptability ตลอดจนสร้างภูมิคุ้มกันลดความเสี่ยง: Resilience และนำเทคโนโลยี: Technology ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เป็น “SMART Farmer ผลิตได้ ขายเป็น ปลอดภัย ยั่งยืน” ตลอดระยะ 3 ปี แห่งวิถีของหลักสูตร พบว่าคนรุ่นใหม่ หรือคนที่เรียนไม่จบในระดับมหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรที่ผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และ ปลอดภัย(หรืออินทรีย์) พร้อมขายให้กับผู้บริโภคโดยตรง (Final Product) หรือเป็นการผลิตในห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมอาหารปลอดภัย ตลอดจนการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ

อันเป็นการพัฒนาประเทศตามนโยบาย 4.0 เพื่อก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง และบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ได้จริง

ดังนั้น การปูแนวทางของหลักสูตรเบื้องต้นสู่โรงเรียนมัธยมปลาย น่าจะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ การสร้างอาชีพและการพัฒนาตนเองสู่การผู้ประกอบการเกษตรได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังเห็นความสำคัญของวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี รวมไปถึงรู้ตัวเองว่าจะศึกษาต่อในคณะอะไร ก่อนเลือก เรียนในระดับปริญญาตรี ต่อไป

2. คำอธิบายหลักสูตร

การฝึกจัดการเลี้ยงไก่ที่ปล่อยอิสระในป่าสัก การเก็บและคัดแยกไข่ การเชื่อมโยงพื้นฐาน คณิตศาสตร์ มาคำนวณหาพื้นที่ ความยาวของฟาร์มไก่ และต้นทุนการผลิต รวมถึงการประยุกต์พื้นฐาน วิทยาศาสตร์สู่ผลิตกวางจากไข่ การใช้เทคโนโลยี และการหาความสัมพันธ์ของความหลากหลายของ สิ่งมีชีวิตในป่าสัก เรียนรู้การแปรรูปไข่และแข่งขันสร้างสรรค์ไข่แปรรูป เข้าใจหลักความปลอดภัยของการ ผลิตไข่ เรียนรู้การสร้างแบรนด์ The Teak Chicken ฝึกการสร้าง content marketing รวมถึงฝึกการ ขาย และการนำเสนอไอเดียสร้างสรรค์จากนักเรียน

3. จุดประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบท ของพื้นที่
3. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรให้ผู้เรียน สามารถเก็บหน่วยกิตไว้ในระบบคลังหน่วยกิต ได้
4. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้นอกห้องเรียนและสัมผัสประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับ อุดมศึกษา

4. เนื้อหาของหลักสูตร

1. การเรียนรู้การเลี้ยงไก่ปล่อยอิสระในป่าสัก การแปรรูปไข่
2. การเชื่อมโยงธุรกิจไข่สู่วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตใน ระบบนิเวศ ประกวดไข่แปรรูปสร้างสรรค์
3. การสร้างการรับรู้ การสร้างแบรนด์และการขาย
4. การนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ “ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์”

5. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นมัธยมตอนปลาย โรงเรียนพยุหะพิทยาคม และโรงเรียนเขาทองพิทยาคม
จำนวน 72 คน

6. เวลาเรียน

หลักสูตร “ผู้ประกอบการ รุ่นเยาว์” ใช้เวลา 30 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน 9 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี จำนวน 21 ชั่วโมง

7. ระยะเวลา

วันจันทร์ที่ 4, 11, 18 กรกฎาคม และวันจันทร์ที่ 1 สิงหาคม 2565

ช่วงเวลา 8.30-17.00 น.

8. แหล่งเรียนรู้/เอกสารประกอบการเรียน/เอกสารอ้างอิง

1. ศึกษาเพิ่มเติมจากใบความรู้
2. วิทยากร/เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก
3. ศึกษาจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบออนไลน์

9. การวัดและการประเมินผล วิธีการวัดผลและประเมินผล ประกอบด้วย

ที่	เนื้อหา	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือ	เกณฑ์
1	การเรียนรู้การเลี้ยงไก่ ปล่อยอิสระในป่าสัก	- ประเมินการ นำเสนอและใบงาน - แชรใน social media	- สะท้อนและสรุป ความรู้ใน Flip chart - FB	- สื่อสารรู้เรื่อง เนื้อหาถูกต้องและใช้ เทคนิคนำเสนอได้ดี - จำนวน like มากกว่า 20 และ การ comment - 10 คะแนน

ที่	เนื้อหา	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือ	เกณฑ์
				สะสมในรายวิชา Neo Animal Farm และ Animal Science Production
2	อุปกรณ์ IOT ที่ใช้ในฟาร์มไก่	ต่อวงจรได้ถูกต้องและระบบทำงานได้	อุปกรณ์ IoT และ อุปกรณ์ต่อพ่วง	5 คะแนน สะสมในรายวิชา เทคโนโลยีเพื่อการเกษตร ปรากฏุ์เป็รื่อง 4.0
3	การแปรรูปไข่ (เมนูอาหารคาวและเบเกอรี่)	1. คณะกรรมการประเมินระหว่าง การแปรรูป 2. คณะกรรมการประเมินการนำเสนอผลิตภัณฑ์	1. แบบประเมินกระบวนการแปรรูป 2. แบบประเมิน การนำเสนอผลิตภัณฑ์แปรรูปไข่	1. เทคนิคแปรรูปพลิกแพลง, แก้ปัญหาเฉพาะหน้า, ความสะอาดขณะแปรรูป, ความสามัคคี (8 คะแนน) 2. นำเสนอน่าสนใจ, รสชาติความอร่อย, ความสะอาด, ไอเดียสร้างสรรค์ (8 คะแนน)
4	การสร้างการรับรู้ การสร้างแบรนด์ และการขาย	- จำนวนการ like และ sharing - ยอดขายไข่	- FB และ/หรือ Tiktok - ไข่แพ็ค 10 ฟอง	- ยอด like มากกว่า 20 - 2 แพ็คต่อคน
5	การนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ “ผู้ประกอบการ รุ่นเยาว์”	คณะกรรมการให้คะแนนการนำเสนอ	ระดมสมองสร้างสรรค์ผู้ประกอบการเกษตรวัยเยาว์ ใน Flipchart	- เนื้อหาครบและได้ประเด็น - มีเทคนิคการนำเสนอ - มีความสร้างสรรค์

10. ความคาดหวังของหลักสูตร

1. ผู้เรียนได้ประสบการณ์การเป็นผู้ประกอบการได้ ผลิตได้ ขายเป็น ปลอดภัย ยั่งยืน และปลูก
ไอเดียสร้างสรรค์อาชีพเกษตร
2. ได้หลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอุดมศึกษา ที่สอดคล้องกับบริบทของ
พื้นที่
3. ได้แนวทางในการจัดทำหลักสูตรให้ผู้เรียน สามารถเก็บหน่วยกิตไว้ในระบบคลังหน่วยกิตได้
4. ผู้เรียนได้เรียนรู้นอกห้องเรียนและสัมผัสประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา

11. โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร

1. การเรียนรู้การเลี้ยงไก่ปล่อยอิสระในป่าสัก การแปรรูปไข่ จำนวน 7 ชั่วโมง 30 นาที
2. การเชื่อมโยงธุรกิจไข่สู่วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และความหลากหลายของระบบนิเวศ
ประกวดไข่แปรรูปสร้างสรรค์ จำนวน 7 ชั่วโมง 30 นาที
3. การสร้างให้การรับรู้ การสร้างแบรนด์และการขาย จำนวน 7 ชั่วโมง 30 นาที
4. การนำเสนอผลงาน จำนวน 7 ชั่วโมง 30 นาที

12. เงื่อนไขการจบหลักสูตร

1. มีระยะเวลาเรียนอย่างน้อยร้อยละ 80
2. สามารถปฏิบัติงานได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

13. รายละเอียดหลักสูตร หลักสูตรผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ จำนวน 30 ชั่วโมง

ครั้งที่	Course	เวลา	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรม	ผู้สอน	วัสดุและ อุปกรณ์	สถานที่
1	The Teak Chicken “เรียนรู้การเลี้ยงไก่ ปล่อยอิสระในป่าสัก”	08.30 - 09.30	1 ชม.	-กล่าวเปิดงาน -ละลายพฤติกรรม และ แนะนำตัว และแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม	อ.ดร.ณัฐธิญา อ.สิทธิพงษ์		ห้องนิทรรศการ มาวงศ์
	จันทร์ที่ 4 กรกฎาคม 2565	09.30- 09.45	15 นาที	รุ่นพี่พามาที่ป่าสัก	พี่ปี 4		ป่าสัก
		09.45- 10.45	1 ชม.	กลุ่ม 1-4: กิจกรรม -เปรียบเทียบไข่	อ.ดร.สมสุข และ อ.อภินันท์	อาหารไก่	ป่าสัก

ครั้งที่	Course	เวลา	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรม	ผู้สอน	วัสดุและ อุปกรณ์	สถานที่
				(The teak vs ตลาด) -อาหารและการให้อาหาร -ทิวทัศน์การเลี้ยงไก่ -ซิ่ง คัดแยกไข่ ดีแบรด์ -วัดพื้นที่เลี้ยงไก่ - การผลิตกวางจากไข่ขาว			
		10.45-11.00	15 นาที	รุ่นพี่พาคลับตีวิทยาศาสตร์	พีซี 4		ห้องนิทรรศการ มawangค์
		11.00-12.00	1 ชม.	เรียนรู้ IoT -รู้จักอุปกรณ์และวงจรไฟฟ้า -ประกอบอุปกรณ์	อ.ดร.สมสุข และ อ.อภิรักษ์		ห้องนิทรรศการ มawangค์
		12.00-13.00		พักรับประทานอาหารกลางวัน			
		13.00-14.00	1 ชม.	เรียนรู้ IoT -เชื่อมต่อ App ในมือถือกับระบบน้ำ -ทดสอบ			
				พักเบรก			
		14.20-16.00	1 ชม. 40 นาที	The Teak Chicken “เชื่อมโยงสู่คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี” -ทบทวนความรู้ post it -ระดมไอเดียและออกแบบ การท่องเที่ยวเชิงความรู้ใน Chipchart -นำเสนอ ชี้แจงใบงาน	อ.ดร.สมสุข และ อ.อภิรักษ์	-Flipchart -Social media -FB	ลานตึก วิทยาศาสตร์
2	Marketing และการแปรรูปไข่ สร้างสรรค์	08.30-09.00	1 ชม.	สัมมนาการ + ถอดบทเรียน	อ.สิทธิพงษ์ อ.ดร.ชนกพร		ห้องนิทรรศการ มawangค์
	จันทร์ที่ 11 กรกฎาคม 2565	09.00-12.00	3 ชม.	Marketing -เส้นทางของแบรด์ The Teak Chicken	อ.ดร.ชนกพร อ.ดร.สมสุข	Application	ห้องนิทรรศการ มawangค์

รายงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

(CLC : Continuous and Linking Curriculum)

ครั้งที่	Course	เวลา	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรม	ผู้สอน	วัสดุและ อุปกรณ์	สถานที่
				-การสร้างแบรนด์ & การสร้างเรื่องราว -การสร้างรับรู้ใน FB หรือ TikTok -ออกแบบแบรนด์			
		12.00-13.00		พักรับประทานอาหารกลางวัน			
		13.00-13.30	30 นาที	สันทนาการ + คลิป idol	อ.สิทธิพงษ์ อ.ดร.ชนกพร		ห้องนิทรรศรรม มาวงศ์
		13.30-15.00	1 ชม. 30 นาที	การแปรรูปไข่สร้างสรรค์ กลุ่ม 1, 5: ไข่ตุ๋น กลุ่ม 2, 6: ไข่กระทะ กลุ่ม 3, 7: ท่อหมกไข่ กลุ่ม 4, 8: ไข่ระเบิด	อ.ดร.ศศิมา อ.ดร.เปล่งสุรีย์	เมนูอื่นๆ: ต้มยำ ไข่น้ำ, ไข่พริก แกง, ท่อหมกไข่ , ยาไข่ต้ม, ไข่ เจียว, ไข่ชั้น	ห้อง Lab อาหาร และ ห้องแลป LAB3203
		15.00-16.00	1 ชม.	- ระดมไอเดียนำเสนอ - ตัดสินการประกวด	คณาจารย์	Flipchart	ห้องนิทรรศรรม มาวงศ์
3	มาตรฐานอาหาร, การตลาด และ การแปรรูปไข่	08.30-09.30	1 ชม.	สันทนาการ+ถอดบทเรียน	อ.สิทธิพงษ์ อ.ดร.ชนกพร		ห้องนิทรรศรรม มาวงศ์
	จันทร์ที่ 18 กรกฎาคม 2565	09.30-11.00	1 ชม. 30 นาที	มาตรฐานความปลอดภัย อาหาร -มาตรฐานรองรับ -ตรวจสอบคุณภาพไข่ เบื้องต้น ระหว่าง The Teak กับไข่อุตสาหกรรม เสริม บรรยายเรื่อง การใช้ปฏิชีวนะ	อ.ดร.ศศิมา	อุปกรณ์ตรวจวัด	ห้อง Lab จุล ชีววิทยา
		11.00-12.00	1 ชม.	Marketing -ต้นทุนไข่ -แพ็คเกจไข่/โลโก้	อ.ดร.สมสุข	Power point ไข่แพ็ค 10 ฟอง จำนวน 140 แพ็ค	ห้องนิทรรศรรม มาวงศ์
		12.00-13.00		พักรับประทานอาหารกลางวัน			

ครั้งที่	Course	เวลา	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรม	ผู้สอน	วัสดุและ อุปกรณ์	สถานที่
		13.00-13.30	30 นาที	สันทนากการ + คลิป idol	อ.สิทธิพงษ์ อ.ดร.ชนกพร		ห้องนิภาธรรม มาวงศ์
		13.30-15.00	1 ชม. 30 นาที	การแปรรูปไข่ กลุ่ม 1-8: สนุกการแปรรูปไข่ ไก่เป็นเบเกอรี่ Fudge Brownie	อ.ดร.ศศิมา อ.ดร.เปล่งสุรีย์	ไข่	ห้อง Lab อาหาร และ ห้อง LAB 3203
	พักเบรก						
		15.00-16.00	1 ชม.	นำเสนอและตัดสินการ ประกวด	อ.ดร.ศศิมา อ.ดร.เปล่งสุรีย์		ห้องนิภาธรรม มาวงศ์
4.	ผู้ประกอบการเกษตร เบื้องต้น จันทร์ที่ 1 สิงหาคม 2565	08.30-09.30	1 ชม.	สันทนากการ + ถอดบทเรียน	อ.สิทธิพงษ์ อ.ดร.ชนกพร		ห้องนิภาธรรม มาวงศ์
		09.30-12.00		การสร้างสรรค์การเกษตร ประยุกต์ความรู้ในคอร์สนี้ มาพัฒนาการเกษตรได้อย่าง สร้างสรรค์ ภายใต้โจทย์ ผลิต ได้ ขายเป็น ปลอดภัย ยั่งยืน		Flipchart ดินสอสี	ห้องนิภาธรรม มาวงศ์
	12.00-13.00			พักรับประทานอาหารกลางวัน			
		13.00-14.00	1 ชม.	นำเสนอผลงาน และตัดสิน พร้อม popular vote	อ.ดร.ปิยะเทพ		ห้องนิภาธรรม มาวงศ์
	พักเบรก						
		14.00-15.00	2 ชม.	สรุปหลักสูตรผู้ประกอบการ รุ่นเยาว์ และ PR หลักสูตร พร้อม เปิดให้ถามตอบ	อ.ดร.สมสุข		ห้องนิภาธรรม มาวงศ์
		15.00-16.00	1 ชม.	กิจกรรมมอบใบ ประกาศนียบัตร	รองอธิการบดี ฝ่ายโครงการ จัดตั้งวิทยาเขต นครสวรรค์		ห้องนิภาธรรม มาวงศ์

รายงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

(CLC : Continuous and Linking Curriculum)

14. ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

๑. อ.ดร.สมสุข พวงดี
๒. อ.ดร.ณัฐจิญา อัครวิวัฒน์ดำรง
๓. อ.ดร.ศศิมา วรหาญ
๔. อ.ดร.ชนกพร พัวพัฒนกุล
๕. อ.ดร.เปล่งสุรีย์ เทียงน้อย
๖. อ.ดร.ปิยะเทพ อวระกุล
๗. อ.ดร.ปัทมาภรณ์ แต่ประยูร
๘. อ.สิทธิพงษ์ วงศ์วิลาศ
๙. อ.อภิรัตน์ พลอดแก้ว

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานของโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อจัดทำรูปแบบและแนวทางพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการดำเนินงาน

หลักสูตรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ ภายใต้โครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อจัดทำรูปแบบและแนวทางพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์ มีจำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่

1.1 หลักสูตรการงานอาชีพ “ผู้ประกอบการรุ่นใหม่”

โรงเรียนพยุหะพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

1.2 หลักสูตรการงานอาชีพ “ผู้ประกอบการรุ่นใหม่”

โรงเรียนเขาทองพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะทำงานโครงการส่งเสริมเวทีและประชาคมเพื่อจัดทำรูปแบบและแนวทางพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา

ผลที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมที่ 1 มีหน่วยงานทางการศึกษาเข้าร่วมประชุม จำนวน 5 หน่วยงาน ประกอบด้วย

1. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์
2. มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตนครสวรรค์
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์
4. โรงเรียนพยุหะพิทยาคม
5. โรงเรียนเขาทองพิทยาคม

ผลที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมที่ 2 จัดเวทีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ MOU มีหน่วยงานทางการศึกษาเข้าร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ จำนวน 4 หน่วยงาน ประกอบด้วย

1. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์
2. มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตนครสวรรค์
3. โรงเรียนพยุหะพิทยาคม
4. โรงเรียนเขาทองพิทยาคม

ผลที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมที่ 3 ดำเนินการตามกระบวนการของการพัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา (CLC : Continuous and Linking Curriculum) มีหลักสูตร “ผู้ประกอบการรุ่นเยาว์”

ผลที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมที่ 4 นิเทศ ติดตาม และประเมินผล ตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรมีผลที่เกิดขึ้นเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านสถานศึกษา มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการของหลักสูตร
2. ด้านผู้เรียน ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ และทักษะด้านอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน
3. ด้านหน่วยงานทางการศึกษา มีแนวทางการพัฒนาการศึกษาที่ส่งเสริมการมีงานทำการสร้างอาชีพ และการศึกษาต่อที่ตรงต่อความต้องการของชุมชน

ผลที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมที่ 5 จัดทำเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ได้เผยแพร่ผลการดำเนินงานให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน

2. ปัญหา อุปสรรค

การดำเนินโครงการมีผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาเป็นจำนวนมาก ซึ่งประสบกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า (COVID 2019) ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ต้องปรับตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและใช้มาตรการรองรับหลายด้าน

3. ข้อเสนอแนะ

ควรพิจารณาการจัดสรรงบประมาณ และระยะเวลาในการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์สภาวการณ์ที่เป็นปัจจุบันเพื่อลดภาระงานของผู้ปฏิบัติในพื้นที่

บรรณานุกรม

- คมสันต์ ชไมศวรรย์. (2556). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพตามสมรรถนะวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิต บัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชา บริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชวลิต โปธินคร. (2561). แนวทางการเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา. เอกสารบรรยาย ณ โรงแรมเอวานา กรุงเทพฯ. วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2561.
- ปวีณกร แป้นกลัด. (2557). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูวิชาชีพตามรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมครูวิชาชีพแบบฐานสมรรถนะ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร อาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- พนา ดุสิตากร. (2557). การพัฒนารูปแบบการฝึกอบรมสมรรถนะวิชาชีพสำหรับช่างอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา.
- วัลลภ พัฒนพงศ์. (2555). การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมนักพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะอาชีพ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิต บัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชา บริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สมใจ เพียรประสิทธิ์. (2554). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเต็มเต็มช่องว่าง สมรรถนะหลักสูตรรายวิชาชีพช่างยนต์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม ดุสิต บัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551). **มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรจำกัด.
- _____. (2551). **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรจำกัด. 2551.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรจำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.
- _____. (2557). **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). การวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สกศ.
- สุรพงษ์ เอ็มอุทัย. (2557). การพัฒนารูปแบบการประเมินผู้เรียนแบบอิงฐานสมรรถนะตามกรอบมาตรฐานหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. ปรินญานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการทดสอบและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรางค์ บุญยะพงศ์ไชย. (2554). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมในการจัดทำแผนพัฒนาครูช่างอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- อัศวิน ช่มอาวุธ. (2561). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่. เอกสารบรรยาย ณ โรงแรมแพร่นครา. เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2561.
- อวยชัย ศรีตระกูล. (2556). พัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร. ฉบับที่ 4 พิษณุโลก.
- Ann, Teberg S and others. Identified Professional Development Need of Teacher in Curriculum reform (online). Accessed 7 May 2000. Available from: <http://Nericac.net/eicdc/ED 430976. Htm>
- Atjonnen, Lauralee. (1994). "The Local Curriculum on object as an Instrument in the administrative and pedagogical development of Primary School Teachers Regarding the Design implementation and development Curriculum." Dissertation Abstracts International. 52 (6): 218 - A.
- Battison, S.B (1991) . The Context of Deliberation Case Studies in Local Curriculum Development. Doctoral Diserrtation Education Curriculum and Instruction (0727). Education administration(0514). Ohio:The Ohio state University . Photocopied.
- Bintz, William Paul. (1995). Curriculum and curriculum development as inquiry. Ph.D. Dissertation. Indiana University. (Online). Available : <http://proquest.umi.com/pqdweb?index=0&did=742707281&SrchMode=1&s>.
- Dack, Gail Hymel. (1996). Effect of content – based curriculum on beginning middle school ESL tudents: An examination of gender differences and vocabulary in science

and social studies. Ed.D. Dissertation. University of Houston. (Online). Available:
<http://proquest.umi.com/pqdweb?index=0&did=739323931&SrchMode=1&s>.

Moore, Patricia Ann. (2016). "Teachers as disseminator of object – based learning ;
 Curriculum development for an art museum - based inservice program".
 (Online). Available : <http://thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp>.

Wither, Sarah E. (2000). "Local Curriculum Development and Place - based Education."
 Dissertation Abstracts International. 61(6) : 193-A.

_____. (2010). "Local Curriculum Development and Place ๖ based Education". [Online],
 Available : <http://thailis.uni.net.th>. [2011, March 1.

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายเพชรรัตน์ นิ่มพันธุ์	ศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์
นายกอบภณ แสงสมบัติ	รองศึกษาธิการจังหวัดนครสวรรค์
แพทย์หญิงมนทกานต์ โอประเสริฐสวัสดิ์	รองอธิการบดีฝ่ายโครงการจัดตั้งวิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหิดล
นางสาวสุรรัตน์ โตเขียว	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

คณะทำงาน

นางสาวสุรรัตน์ โตเขียว	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
ว่าที่ ร.ต.หญิงสายสุนีย์ เทพสุขเอี่ยม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นางสุทิตา เลาธนไพบูลย์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นางเยาวลักษณ์ ผาสุข	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นายกิตติเชษฐ์ อักษร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นายศุภวิชช์ วงษ์พลบ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
นายยศพัฒน์ ธนอักษรสวัสดิ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงาน

นายยศพัฒน์ ธนอักษรสวัสดิ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
---------------------------	---------------------------

พิมพ์และจัดรูปเล่ม

นายยศพัฒน์ ธนอักษรสวัสดิ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
---------------------------	---------------------------

*CLC : Continuous and
Linking Curriculum*

2565/2022